

DODECAS

Theorematum Juridicorum

*Intricatissimam, amplissimam, in foro
Iudicisq; frequentiss. materiam*

DE

PIGNORIBUS ET
HYPOTHECIS, ANNEXO-
QUE JURE PRAELATIONIS,

*Ex utroque Jure methodicè, compendiosè,
ac in tabulâ quasi exhibentium:*

Quam

JEHOVA DUCE TRINUNO,

EX DECRETO ET AVTORITYTE

NOBILISSIMI, ET AMPLISSIMI

JCtorum Ordinis, in celeberrimâ ac floren-
tissimâ Universitate Argentoratensi,

PRO SUMMIS IN UTROQUE JURE HO-
noribus, immunitatibus, & privilegiis DOCTORALIBUS
ritè & solenniter consequendis,

Publica ac solenni disquisitioni exponit

JOANNES *Degincf* /

Tremoniensis Westph.

Die 23. Mensis Junij.

❖ (·) ❖

ARGENTORATI,

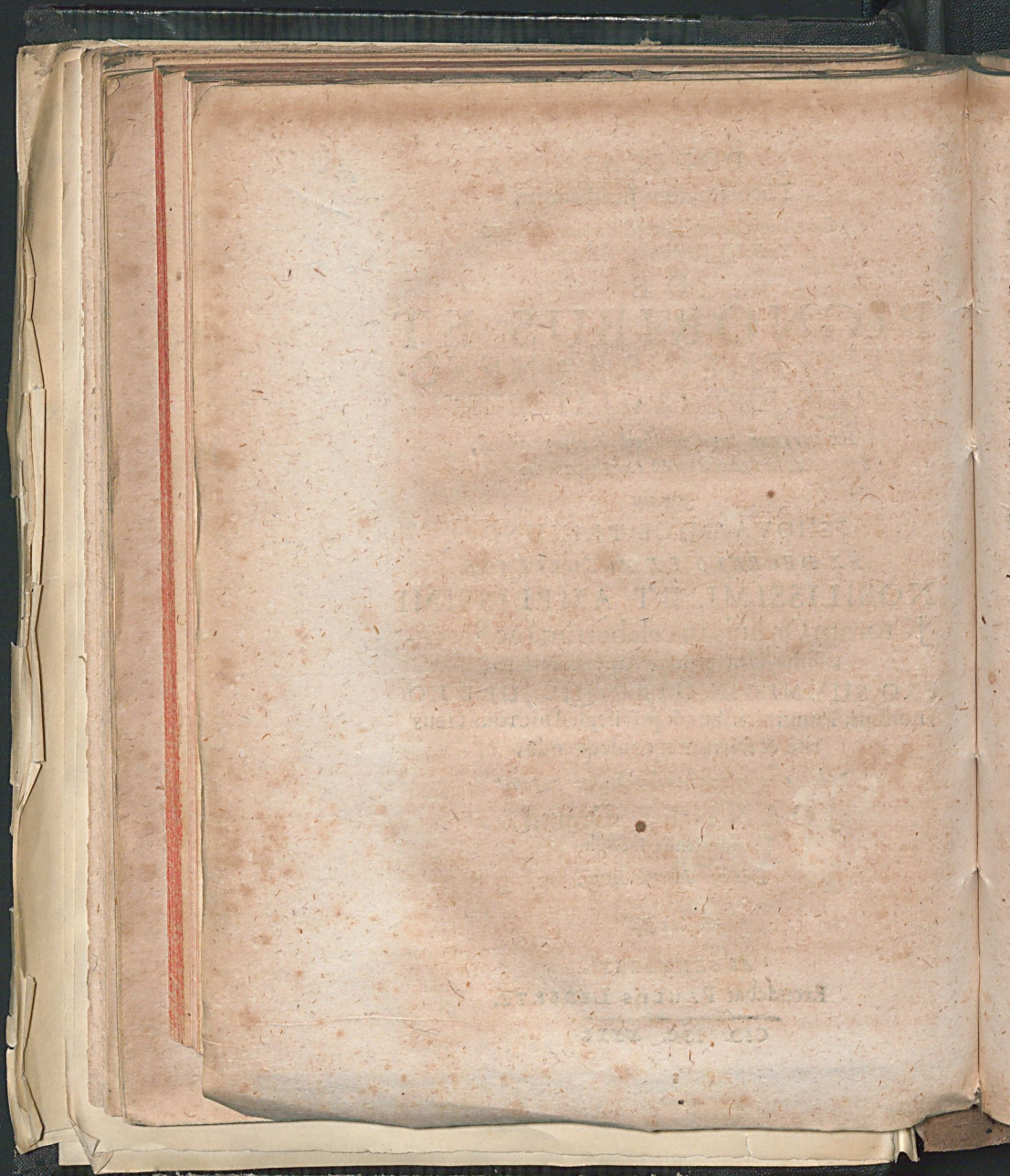
Excudebat PAULUS LEDERTZ.

CID. IDC. XXXI.

10

1631, 2.

5.

71
ll.

5.

THEOREMA I.

Pignus (a) in genere (b) est jus in re, (c) pro securitate (d) debiti (e) creditori constitutum: (f) idq; in pignus in specie, (g) & hypothecam (h) distingui potest: illud contractu (i) nominato, (k) re inito, (l) interveniente rei traditione: (m) hæc vel abiq; conventionē, (n) vel cum conventionē pacto initā, (o) sinē traditione, (p) propriè constituitur: (q)

(a) Quæ vox varios recipit significatus: quandoq; enim denotat ipsam rem pignori obligatam, *S. fin. l. quib. mod. re contr. obl. §. 7. l. de act. r. t. ff. C. de distr. pign. §. t. r. C. de liti. pign.* quandoq; ipsam conventionem, *l. i. §. fin. ff. de pact. l. i. in pr. ff. de pign. act.* quandoq; ipsam obligationem, unde nexus pignoris. *l. fin. C. si alien. res pign. l. 52. §. 2. ff. de pact.* quandoq; ipsum jus in re pignorata creditori constitutum. *l. i. §. 1. l. 2. l. 8. §. 1. l. 9. in pr. l. 16. §. 18. in pr. ff. de pign. act. r. t. in quib. caus. pign. t. act. r. qua res pign. obl. §. t. r. qui pot. in pign.* (b) ut sumitur in *l. i. in pr. ff. de pign. act. l. 31. 32. 34. pr. ff. h. r.* unam enim eandemq; vocem modò genericè, modò specificè sumi, in iure nostro tratatitium est: exemplum est in adoptione, *l. i. ff. de adopt. in cognatione, l. 10. §. 1. ff. de grad. & affin. §. c.* (c) quod dispositio-
ne legis, *infra. th. 2. 3. & 4. Magist. r. ch. s. testatoris, ch. 6. & conventionē contrahentium d. th. 6.* constituitur. (d) *d. §. fin. l. quib. mod. re obl. l. 9. in §. ff. de suppl. leg. Cujac. in par. h. r. Vultej. in l. R. c. 34. n. 1.* estq; hæc specifica differentia sumpta à sine, per quam distinguitur ab aliis rebus: Et hinc, cum hic sit pignoris finis quoad creditorem, creditor ad alium finem rem pignoratam haud potest transferre: adeo quidem, ut si eâ utatur, furtum committat, *l. 54. pr. ff. de furt. l. 8. C. eod. nisi ejus naturæ res sit, ut fructus ex se ferat, quos perceptos creditor imputat in fortem, aut antichresi contractâ lucra-
tur, & computat eû usurus, quâ de re *infra. th. 7. lit. K.* (e) quod arguit, pignus esse accessorium alterius principalis obligationis. (licet per se subsistentem & separatam habeat naturam:) Accedit autem obligationi cuiunque, si-
ve nascatur ex delicto, (ubi tamen graviora delicta, ob quæ pena corpori infligenda venit, excipio) si-
ve ex contractu, eoq; vero, vel quasi, si-
ve re, verbis, aut consensu inito, si-
ve nominato, si-
ve innominato: si-
ve obligatio sit pura, si-
ve conditionalis, si-
ve præsens, si-
ve futura *l. 5. in pr. l. 13. §. pen. l. 14. pr. l. 15. §. c. ff. h. r.* Sed cum obligatio sit vel naturalis, vel civilis, vel mixta, quæritur: An etiam his omnibus possit accedere pignus? Naturali tantum accedere probatur. *d. l. 5. in pr. Duaren. ad h. r. de pign. §. hyp. c. 1. in §. de mixta, naturali scil. & civili simul, vix est dubium, de civili tantum ma-
jus hæret dubium, in quo amplector distinctionem, quam post Bart. in *l. i. ff. de fidej. n. 3.* tradit Bachov. in *tract. de pign. l. 2. c. 1. n. 4.* (f) Aliter definit pignus Treutl. *Vol. 2 Disp. 1. th. 1. & Boccr. d. 2. D. 12. th. 1.* quorû tamen defini-
tiones, nõ sunt pignoris in genere, sed in specie dicti, male ab ipsis, in genere de pignoribus disputantibus, disputationibus præfixæ. (g) à pugno dictum (non tam derivatione grammaticâ, quàm allusione allegor eâ) quòd res, quæ pignori dantur, manu tradantur. *l. 238. §. 2. ff. de V. S.* unde etiam volunt à Germanis dici Pfand/ quasi behandt/ VVeber. *pract. obs. lit. P. pag. 546.* hinc propriissimè in re mobili constituitur, *§. 7. l. de act. ejusq; possessio in***

ereditorem transit, l. 9. §. 2. ff. de pign. A. VVesemb. ad d. t. n. 1. de quo Iu-
 stin. in §. fin. l. quib. mod. re. MoX. de pign. c. 1. n. 9. Negus. part. 1. membr. 1.
 n. 1. Sich. ad rubr. C. h. t. n. 9. hocq; proprium pignus nominant DD. commun.
 in d. §. 7. l. de Act. confer. Bubo. de Action. Diss. 3. tb. 31. (h) ab uero, quod
 est sub, & uerus quod est positio, quasi quedam suppositio. Negus. d. l. n. 2.
 Gg. ad d. l. 238. §. 2. ff. de V. s. supponere enim idem est quod obligare, vel
 oppignorare, l. 7. C. de pign. Act. arg. rubr. ff. de reb. cor. qui sub tut. rei ta-
 men obligate possessio apud debitorem manet. d. l. 9. §. 2. Oldendorp. de
 Action. claf. 3. Act. 10. (i) d. §. fin. junct. pr. l. quib. mod. reobl. l. 4. ff. h. t. l. 23.
 ff. de R. l. Et. (k) l. 1. §. fin. junct. l. 7. §. 1. ff. de pact. (l) d. §. fin. l. quib. mod.
 re. ibiq; DD. l. 1. §. 6. ff. de O. & A. (m) in quo notabiliter differt ab hypo-
 theca, d. l. 9. §. 2. ff. de pign. A. §. 7. l. de Action. ibiq; DD. (n) Vide rh. 3. §.
 4. (o) l. 17. §. 2. ff. de pact. d. l. 9. §. 2. l. 18. ff. de pign. Act. l. 4. ff. h. t. (p) d. l.
 9. §. 2. DD. ad d. §. 7. l. de Act. Et licet alia jura realia non constituentur sine
 traditione, l. 20. C. de pact. l. 19. ff. quem ad. ser. & amit. tamen speciale
 est in hypotheça, ut etiam sine traditione jus reale constituitur. l. 18. C. h. t.
 l. 4. ff. de fide instr. l. 1. §. ibi not. Br. ff. de pig. A. idq; est ex Edicto Prætoris,
 quod rem ita afficit, ut quis possessor teneatur actione hypothecariã.
 Bach. de pign. l. 1. cap. 3. num. 3. in f. (q) Ex his, & ubiq; citatis tex-
 tibus, differentie inter pignus & hypothecam notari possunt: quæ tamen
 differentie, quoad effectum juris scil. actionem hypothecariam, §. 7. ibiq;
 Gl. & DD. l. de Act. non adeo attenduntur, ita ut quoad usum communem
 hæc duo confundantur, & promiscuè usurpentur. l. 1. in pr. §. 1. §. fin. l. 32.
 l. 34. ff. de pign. act. l. 4. C. que res pign. l. 2. C. de prator. pign. l. 13. 16. ff. h. t.
 & passim. Goth. ad Rubr. ff. h. t. lit. e. Hinc tantum nominis sono differre
 ait Marcianus, in l. 5. §. 1. ff. h. t. Ex quo, attento communi usu loquen-
 di, statutum loquens de pignore, regulariter etiam locum habere in hypo-
 theca, arg. l. 87. §. l. 162. ff. de V. s. l. 92. §. 4. ff. de leg. 3. statuo cum Ne-
 gus. d. p. 1. in f. VVesemb. in parat. ff. h. t. nu. 3. Felin. in c. cum aliquibus. de
 re judic. col. 1. nu. 3. modo quod disponit statutum, æque commodè hypo-
 thecæ accommodari possit. Diss. Bart. ad d. l. 9. §. 2. ff. de pign. act. MoX.
 d. c. 1. n. 17.

I I.

Pignus (a) constituitur vel à lege, (b) vel ab homine: (c)
 A lege constituitur, vel ex præsumptâ tacitâ conventionem, (d) vel
 sine hac purè ex privilegio: (e) Ex præsumptâ tacitâ conve-
 ctione (f) constituitur pignus domino (g) prædii, in inve-
 ctis & illatis (h) in prædium locatum urbanum, (i) pro pen-
 sione & deterioratione: (k) locatori prædii rustici, seu credito-
 ri in fructibus (l) fundi seu rei oppignoratæ extantibus. (m)

(a) in genere acceptum, de quo rh. l. lit. b. §. seq. quod promiscuè
 in subleg. rh. usurpo. (b) quod tacitum nominat Iustin. in l. 6. §. fin. in
 pr. C. de bon. que lib. in l. unie. §. 1. C. de rei ux. act. §. l. 1. C. com. de leg. & cum
 illo commun. Dd. (c) l. 2. C. de prator. pign. de quo ins. rh. §. 6. (d) l. 4.
 in pr. ibi quasi id tacite cõvenit, & c. ff. in quib. caus. p. l. 3. ibi tacitâ con-
 ctione

Etione inesse &c. C. eod. Cujac. in parat. ibi. (e) exemplum est in l. 1. s. r. C. de rei. act. l. 1. C. com. de leg. confer. ib. seq. (f) quæ præsumitur ex facto illationis. arg. l. fin. ibi tali enim justa præsumptione. C. in quib. caus. p. l. 1. s. soluta vers. Unde ibi. nō enim credibile est hoc convenisse &c. ff. de pign. act. cui expressa conventio locum dedit, arg. l. 61. §. 8. ff. de surr. juncta l. 31. §. 20. ff. de adil. Edit. Baldwin. de pign. c. 6. (g) etiamsi sibi de speciali hypotheca provideat, quia per hoc non videtur voluisse recedere à tacitā legali arg. l. 9. C. de ann. leg. Schneid. ad §. Item 7. l. de act. n. 35. ibiq. alleg. Negus. p. 2. m. 4. n. 13. §. 138. Menoch. de adip. poss. remed. 3. q. 25. n. 154. Diss. Sich. ad l. certi iuris §. n. 13. C. de locat. ibiq. Cyn. q. 6. n. 6. Ang. Perus. Et alij citati à Negus. (h) Eo animo, ut ibi perpetuo essent, arg. textus ad hoc optimi in l. 35. §. 3. ff. de hered. inst. id est, quamdiu durat tempus locationis, l. 7. ff. in quibus caus. pign. Schneid. d. l. n. 36. Costal. ad l. 5. ff. d. r. licet postea offerantur, per l. 15. C. b. t. l. 27. in f. ff. de const. pecun. Costal. ad l. 9. C. in quibus caus. pign. Schneid. d. l. n. 53. Bocer. d. Diss. de pign. th. 54. b. Negus. d. l. n. 142. Diss. VVesenb. in parat. ff. in quib. caus. pign. n. 6. Treutl. vol. 1. D. 29. thes. 4. lit. G. Hinc merces venales investas & illatas quoad individua, arg. l. 7. ff. in quib. caus. p. §. l. 32. ff. b. t. (Schneid. d. d. §. n. 39. ibiq. Juson. & Myus. n. 20. §. 21. l. de act. Negus. c. l. n. 133. Diss. Sich. ad d. l. §. n. 9. C. locat.) nomina debitorum, arg. l. 86. ff. de leg. 3. Negus. c. l. Schneid. c. l. n. 38. ibiq. alleg. itemq; pecuniam ad quotidianam & præsentem necessitatem destinatam, Menoch. de adip. poss. rem. 3. n. 135. cum eo animo hæc omnia, ut ibi perpetuo essent, non inducantur, sub tacitā hac hypothecā non venire omnino statuo, ut & nec ea, quæ non veniunt in generali expressā: ut sunt vestes quotidianæ, & alia quotidiano usui destinata, sine quibus homo non potest commode, vel honestè vivere, & quæ non verisimile est, quempiam specialiter obligaturum, de quibus text. in l. 6. ubi Dd. ff. de pig. §. b. §. inf. th. 6. lit. f. quia non plus debet operari tacitum quàm expressum. l. 3. ff. ff. cert. per. His annuero libros studiosorum, motus ratione d. l. 6. §. 7. b. r. Et extra hoc fuadent maximè hanc sententiam, ex hypotheci veri studiosi, favor studiosiorum, ratio utilitatis, & necessitatis, ne quis cum jactura eruditionis (in quo etiam interesse quoddam publicum versatur) libris carere cogatur, Sich. d. l. in f. §. ad rubr. C. de pign. §. hyp. n. 18. Schneid. ad d. §. 7. n. 43. ibiq. Myus. n. 23. l. de act. DD. ad Auth. Habita. C. ne fil. pro patr. Dn. Meier in Col. Arg. ad l. in quib. caus. pign. thes. 2. Treutl. d. Diss. thes. 4. lit. C. ibiq; Bachov. Diss. Hun. in Resol. Treutl. Vol. 1. Diss. 5. thes. 3. lit. E. q. 18. Offert sese hic quæstio intricata: An investas & illatas à minore absq; autoritate curatoris obligentur? Negativæ subscribendum puto, tum quòd hæc hypotheca non sit pura legalis, sed magis ex tacita conventionione, d. l. 4. l. 6. ff. in quib. caus. pign. confer. dicta supr. lit. C. f. §. g. & minor oppignoriandi jus non habeat: tum quòd res expressæ sine curatoris autoritate, & decreto obligari non possint, r. r. ff. de reb. eor. qui sub tut. E. nec tacitè, ne plus operetur tacitum quàm expressum: tum quòd Lex, quando inducit tacitum hypothecam in bonis minoris, illud clarè exprimit, uti videmus in casu l. 2. §. in casu l. 3. ff. de reb. eor. qui sub tut. Menoch. d. remed. 3. q. 9. n. 82. Bach. de pign. l. 1. c. 11. n. 2. Diss. Sich. & Cyn. in d. l. §. C. locat. Aliter diss. alij, quos referi Menoch. d. l. n. 71. §. 80. (i) l. 4. ff. de part. l. 2. l. 4. l. 6. ff. in quib. caus. pign. in prædium rusticum non, nisi expressā conventionione §. 3. l. de interdi.

2. l. 4. ff. in quib. caus. l. 5. C. eod. l. 5. C. locat. ubi voculam voluntatis de patione expressâ interpretor cum Goth. ibi lit. l. eamq; explicationem sumo ex l. 5. s. i. ff. in quib. caus. l. fin. C. de no. var. Et hanc opin. amplectuntur Cujac. & Duar. ad d. l. 4. de pact. Donel. de pign. c. 4. Menoch. d. remed. 3. q. 4. n. 36. ibiq; allegati. Dn. Meier. in C. A. ad r. in quib. caus. pign. l. 3. Bachov. de pign. l. 1. c. 11. n. 4. & seq. & in Animad. ad Treutl. Diss. de pign. l. 4. lit. c. Harprecht. ad S. Item serv. 7. l. de Act. & S. creditor. fin. i. quib. mod. re contr. obl. n. 19. & seq. ibiq; multis citati. Diss. Sich. ad d. l. 5. C. locat. ibiq; Dd. commun. Negus. d. p. 2. m. 4. n. 145. Schneid. & S. ad sepe d. S. Item serv. n. 28. ibiq; Myss. n. 16. & pleriq; Dd. I. de Act. (k) l. 2. ff. in quib. caus. pign. l. fin. C. eod. Negus. d. l. n. 28. (l) l. 7. ff. d. r. l. 24. S. 1. ff. locat. tam industrialibus, quàm naturalibus propter general. d. l. 7. Negus. n. 148. Diss. Beson. in l. 4. ff. de pact. (m) nam si essent alienati, quod pro iis esset comparatum, non veniret in tali obligatione, l. 3. C. in quib. caus. pign. Negus. d. l. n. 146. Cofal. ad l. 1. ff. h. r. Huic generi hypothecarum annumerari potest species hypothecæ tacitæ in l. 5. s. fin. ff. in quib. caus. pign. videl. si quis fidejubeat pro eo, qui jam ante rem ejus alteri pignori dederat, idq; sciat fidejubs. Item species hypothecæ, quæ ex pacto de vendendo inducitur in l. 3. s. fin. ff. qui pot. in pign. ut & species hypothecæ in l. fin. ff. in quib. caus. pign.

III.

Ex privilegio à lege constituitur pignus, partim favore ipsius personæ, partim favore rei ac causæ: personæ, velut pupillo & minorenni, (a) in bonis tutorum & curatorum, (b) pro officio tutelæ & curæ, (c) item in re ex ipsorum pecuniâ emptâ: (d) liberis in bonis matris ad secundas nuptias transeuntis, (e) & secundi mariti, (f) ratione susceptæ tutelæ, (g) & lucri bonorumq; quæ ex primo matrimonio & à primo marito ad eam pervenerunt: (h) filiis f. in bonis parentis ratione bonorum adventitiorum, (i) & maternorum illa administrantis: (k) uxori, (l) in bonis (m) mariti, (n) pro restitutione dotis: (o) similiter marito in bonis ejus, qui dotem promisit, (p) pro consequendâ dote. (q)

(a) l. 20. C. de adm. tut. non tamen heredibus ipsorum l. 42. ff. de adm. tut. l. 19. s. 1. ff. de reb. aut. jud. l. 1. s. 11. ff. de L. Corn. de fall. Dn. Meier in C. A. tit. in quib. caus. pign. l. 3. in pr. (b) l. 20. C. de adm. tut. etiam in bonis protutorum se pro tutore gerentium, l. fin. ff. de tur. & rat. distr. l. 19. ff. de reb. aut. jud. l. pen. ff. de eo qui pro tur. idq; etiam ex paritate rationis hinc inde: Gl. ad d. l. 20. C. de adm. tut. gl. fin. non curatorum ad licem. Bach. de pign. l. 1. c. 9. n. 4. Diss. Negus. d. p. 2. m. 4. n. 8. & Dd. in l. 13. s. fin. C. de judic. non in bonis heredum, quia in obligatione expressâ generali per defunctum factâ non veniunt bona heredum l. 29. in pr. ff. h. r. Gl. & Dd. in l. 12. C. qui pot. in pign. E, nec in tacitâ, arg. l. 3. ff. de reb. cred. (c) non solum pro malè administratis, sed etiam pro neglectis Dd. ad d. l. 20. C. de adm. tut. In dubium vocatur, à quo tempore incipiat hæc hypothecæ? Gl. in d. l. 20. duar.

zo. duas ponit opiniones: prima est, quod incipiat a tempore, quo incipit esse tutor, arg. l. 6. §. fin. C. de bon. qua. lib. secunda est, quod incipiat eo tempore, quo incipit male administrare: Ego priori, ut veriori, sic communiori, calculum adjicio cum Negul. d. m. 4. n. 12. ceterisq; ibi alleg. DD. (d) l. 7. ff. qui pot. in pign. l. 3. in pr. ff. de reb. cor. qui sub tut. l. 6. C. de ser. pig. dat. Bach. d. l. 1. c. 12. n. 4. Negul. d. l. n. 136. (e) l. 2. C. quando mul. tut. off. l. 6. §. 2. C. de secund. nupr. Sich. ad Rubr. C. in quib. caus. pign. & ad d. l. 6. §. 2. tam presentibus, quam futuris, d. l. 6. §. 2. ibi quas habet habiturave est &c. (f) d. l. 2. C. quand. mul. l. 6. C. in quib. caus. pign. No. 22. c. 40. Sich. ad rubr. ds. n. 10. Gail. 2. O. 90. n. 2. ratio, quia mater fraudem cum eo participasse videtur. Cujac. ad d. No. 22. (g) nondum tamen restituta, nec alio tutore petito, & hoc quidem generale est, ut si mater liberorum tutelam gerat, bona ejus sint, utpote tutricis, liberis obligata, sed istud speciale, ut etiam mariti ac vitrici bona pro ratiociniis sint nexa, (h) l. 6. §. 2. l. 8. §. fin. C. de sec. nupr. Salic. ad d. l. 6. §. 2. in f. (i) pro bonis alienatis per patrem proq; mala ac fraudulentam administrationem (arg. l. 50. ff. ad sc. Trebel. l. 22. §. 3. ff. sol. matrim.) non pro culpabili d. l. 8. §. fin. C. de secund. nupr. l. 6. §. 2. C. de bon. qua. lib. ibiq; Gl. & Dd. Sich. ad d. l. 6. §. His illud. n. 25. ibiq; Gl. & Dd. commun. Diss. Bach. de pign. l. 1. c. 9. n. 8. & 9. Harpr. ad §. fin. n. 58. l. quib. mod. re. couer. sed si pater administrat, V. G. bona filii emancipari, aut castrensia & q. castrensia, quorum administrationem non habet ex lege, an isto casu filius habeat hypothecam quaeritur? Afirmat quidem Negul. d. p. 2. m. 4. n. 15. & 16. sed quia textu hoc non probat, ei adsentire nequeo, cum bona negotiorum gestoris, qualis hic pater, nullibi tacite obligentur. Harpr. d. §. fin. n. 59. (k) quando scilicet transit ad secunda vota d. l. 8. §. fin. (l) l. unie. §. 1. C. de rei ux. act. §. fuerat. 29. l. de act. c. 5. extr. de pign. quae ante Iustinianum nullum jus tacite hypothecae habuit, sed privilegium tantum exigendi inter chirographarios arg. l. 10. l. 12. C. qui pot. in pign. l. 2. & 3. C. de priviul. ff. si, hypothecam vero pro securitate dotis in ipsis bonis mariti videtur demum accepisse in d. l. unie. §. 1. ibi ex utroq; latere damus hypothecam &c. & §. 15. & cum autem C. de rei ux. act. ibi, hypothecam ei etiam ex hac L. donam⁹ &c. An autem extrane⁹, qui dotem datam sibi reddi stipulatus est, habeat in bonis mariti hanc tacitam hypothecam? negativam, tanquam communis, & de jure verioris, me asseclam profiteor: cum id lege (sine qua loqui erubescimus No. 18. c. 5. in pr.) nullibi caveatur. Schneid. ad §. fuerat. n. 48. ibiq; Angel. n. 12. & DD. commun. Negul. d. m. 4. n. 67. Sich. Salic. & Cyn. in d. l. un. §. 1. C. de rei ux. act. Bach. ad Treutl. d. Diss. 1. rh. 4. lit. P. Diss. Bart. in l. 1. ff. sol. matr. l. ason. in §. fuerat. num. 36. ibiq; Zas. (m) omnibus (allodialibus scilicet, non feudilibus Myns. 6. O. 45. ubi hanc sententiam Cameram sequi dicit. VVesemb. in parat. ff. in quib. caus. pign. n. 4.) tam mobilibus, quam immobilibus, exceptis iis, quae quis verisimiliter in specie non sit obligaturus. l. 6. ff. h. r. Sich. ad l. 30. nu. 33. C. de jur. dor. confer. th. 6. lit. f. (n) quamvis fuerit minorennis, Sich. ad d. l. 30. n. 31. Negul. d. m. 4. n. 73. allegans pro se Bald. Alex. Roman. Paul. Cast. Cyn. &c. Et hoc generale esse in omni hypotheca pure legali, quae sine facto ullo hominis, & sine tacita conventionione inducitur, intrepide statuo cum Bach. de pign. d. l. 1. c. 9. n. 13. Diss. Bart. in l. si constante. quest. 4. p. 3. ff. sol. matr. ibi de mo. Ioan. Immol. Fulg. & Salic. in l. certi Iuris C. locat. qui in bonis ma-

riti

riti minorennis hypothecam negant. Et hoc etiam procedit in bonis patris, ut etiam tacite sint oppignorata nurui pro dote, si pater iussit filium accipere uxorem & dotem, vel ei consentit, arg. l. 22. §. 12. ff. sol. matr. l. 7. ff. de iur. vel. Bach. d. c. 9. n. 11. in f. vel quando pater cogitur consentire, ut est quando filius ducit honestam. DD. ad d. §. 12. Sich. ad l. 12. nu. 29. C. qui pot. in pign. Negus. d. m. 4. n. 39. Schneid. & v. ad d. §. fuerat. n. 33. etiam eo casu, quo pater esset mente captus, aut furiosus, quia quando quis tenetur consentire, & propter furorē consentire non potest, habetur pro consentiente, si non suberat aliqua iusta causa contradicendi l. 2. §. fin. ff. sol. matr. Gothofr. in not. ad Schneid. & v. d. l. n. 31. Negus. d. l. n. 39. ubi vide dissentientes. (o) constitutæ & numeratæ, l. 1. C. de dot. caut. l. 12. §. 1. C. qui pot. in pign. l. 9. C. de bon. prof. script. Sich. ad d. l. 12. n. 27. secus est in dote cautâ & confessatâ tantum: nam in hac, licet sibi præjudicare possit maritus (salvâ tamen non numeratæ dotis exceptione, de qua in l. 14. in f. C. de non num. pecun.) non tamen extraneo, Gail. 2. Obs. 81. n. 2. Myns. 1. Obs. 61. Covar. Var. res. l. 1. c. 7. num. 4. Boer. decif. 330. n. 4. Menoch. de præsumpt. §. 1. n. 31. etiam si exceptioni dotis non numeratæ renunciasset: arg. l. 27. §. A. ff. de pact. imo etiam si cum juramento asseruisset, se recepisse dotem, arg. l. 7. §. 7. ff. de publ. in rem ab. Schneid. & v. ad d. §. fuerat. n. 66. Diss. Geil. c. l. n. 9. cum alijs ibi allegatis. dictum autem privilegium tacitæ hypothecæ non solum pro dote, tam verâ, quam putativâ, arg. l. 22. §. fin. ff. sol. matr. Sich. ad d. l. 12. n. 23. C. qui pot. in pign. Schneid. & v. d. l. n. 42. Negus. d. m. 4. n. 10. 4. verum etiam pro augmento dotis verè & realiter constituto, Nov. 97. c. 2. junctâ Gl. Sich. d. l. nu. 22. Cujac. ad d. NoS. 97. Moz. de pign. c. 3. n. 4. pro paraphernalibus apud maritum existentibus, & ab eo administratis, mulieri competit, l. fin. C. de pact. convent. ibiq; Bart. & Bald. Iason. in d. l. §. fuerat. n. 41. & ibid. Zas. nu. 16. l. de Ab. Covar. 1. var. res. c. 7. n. 1. Negus. d. m. 4. n. 63. Myns. 5. O. 4. nu. 3. hancque hypothecam primum introduxit Iustin. in d. l. fin. Verf. Sin. a. Schneid. c. l. nu. 37. Neg. Myns. cit. loc. Bach. d. c. 9. n. 13. Diss. Gl. in c. Ex literis. verb. obligata. extr. de pign. non tamen hoc casu habet annexum privilegium prælationis, d. l. 12. §. pen. C. qui pot. in pign. Sich. ad l. 29. n. 33. C. de jur. dot. Negus. Covar. Myns. dict. loc. Gader. conf. Marp. 24. n. 206. vol. 1. Geil. 2. Obs. 92. n. 10. & c. inf. tb. xi. lit. i. Diss. Hun. in res. l. Treut. v. 2. D. 24. tb. 7. quasf. 53. Pro donatione quoq; propter nuptias hypothecam in bonis mariti communiter Interpretes uxori tribuere video in l. 29. C. de jur. dot. Covar. d. c. 7. n. 1. Negus. d. p. 2. m. 4. n. 64. Harim. 27. Obs. 18. per tot. §. 36. O. 1. num. 5. Myns. 5. O. 4. n. 4. ubi etiam hanc sententiam in Camera approbatam testatur, Ea tamen sententia si accuratiori lance juris nostri ponderetur, dubia mihi videtur, dum nullibi jus nostrum (sine cujus autoritate & expressione nobis tacitas hypothecas inducere vis licet) talem hypothecam pro donatione propter nuptias exprimat, aut approbet, lex n. 29. C. de jur. dot. ut §. l. 19. C. de don. propter nupt. de hypothecis contractis, & rebus mulieri suppositis, & proinde expressis loqui videntur, siquidem, ut supr. ad lit. l. dictum, hypotheca etiam pro dote mulieri primum data est per l. unic. C. de rei ux. tantum abest, ut ante eam constitutionem, pro donatione propter nuptias mulier habuerit hypothecam. (p.) sive mulier sit, sive socer, sive extraneus, Bachov. de pign. l. 1. c. 10. in pr. Negus. d. p. 2. m. 4. n. 24. & segg. (q) d. l. un. §. 1. [C. de rei ux. consecutæq; evictione, si dos aestimata data sit, l. 16. l. 34. ff. de jur. dot. si vero inæstimata data fuerit, non competit, nisi vel stipulatio intervenerit, vel dolus.

l. 1. C. de jur. dot. secundum quod explicandus videtur d. S. i. l. n. C. de rei ux. act.

IV.

Favore rei ac causæ à Lege pignus constituitur fisco in bonis primipili, (a) ratione primipilatus, (b) in bonis debitorum, ratione tributi, (c) & contractus: (d) civitati (e) in bonis administratorum, ratione administrationis: (f) creditori (g) ad restitutionem (h) ædificii (i) mutuanti, (k) in ipso ædificio, ad quod reficiendum creditur: (l) legatariis & fideicommissariis (m) in bonis (n) testatoris defuncti, (o) pro legato ac fideicommissò (p) consequendo: (q) creditori ad militiam emendam in ipsâ militiâ emptâ: (r) redemptori servi capti ab hostibus, in ipso redempto: (s) vix in aliis casibus. (r)

(a) l. 4. §. in quib. caus. pign. l. 3. C. de primip. ubi hæc singularia, primò ut marito non existente solvendo res uxoris fisco sint obligatæ. d. l. 4. deinde quòd eo casu bona filiorum etiam sint obligata, quamvis non sint heredes, l. 4. C. de primip. Baldum. c. 7. (b) ut scilicet ex eo aliquid interverteret primipilus, pro eo bona sint obligata: est autem primipilatus munus aliquod militare & divisio seu cura militaris annonæ Providendi oder Schatzmeisters Amt. l. 3. ibiq. Goth. & Cujac. l. 7. C. de cohort. milit. cui hodie fortan comparari posset der Kriegs Commissarien Amt. (c) l. 1. C. in quib. caus. pign. Sic cum decimæ quoq; istæ bonorum, vulgo der Abtschoss/Abzug/Nachsteuer apud nos Tremonia der zehende Pfenning dictæ, per multis Germaniæ locis, vi statuti vel consuetudinis, ab extraneis ibi succedentibus, vel subditis solum vententibus, & bona aliunde transferentibus Magistratui penstantiæ (quarum, ut approbatarum sit mentio, im Reichs Abschied de An. 1555. §. Wo aber vnsere. & im Reichs Abschied de An. 1594. §. vnd so viel ic.) speciem vectigalis seu tributi habeant, Cothman. cons. Academ. 19. num. 13. Rloek de jure Vectig. concl. 63. & fisco inferantur, ratione istarum, bona ista transferenda tacite fisco sunt pignori nexa, idq; confirmatur Reichsab. de Anno 1594. §. Also auch so der Nachsteuer, pag. mhi 723. (d) l. 2. C. in quib. caus. pign. l. 46. §. 3. ff. de jur. fisci, non ratione pœnæ, cum pœnæ sint odiosæ, adeo ut & cæteris creditoribus omnibus postponatur. l. 17. l. 37. ff. de jur. fisci l. unic. C. pan. fisci. cred. praeser. Negus. d. m. 4. nu. 115. Sich. ad rubr. C. b. nu. 5. Hoc jus fisci hodie ad Rom. Imperii Ducēs, Marchiones, Comites, civitates Imperiales, usu inveterato, ex privilegio, vel concessione Imperatoris, regaliâ, merum & mixtum imperium habentes, extendendum puto, cum mutato hodie Imperii statu ejusmodi Principes, status, & civitates Imperii potestate utantur, Peregrin. de jure fisci. l. 1. t. 2. n. 44. & tantum ferè possunt in suo territorio, quantum Imperator in Imperio Geil. 2. Obsf. 57. n. 7. Reinkung. de regim. sec. & Eccles. l. 1. clas. 5. c. 6. per tot. quo tamèn jure olim nulla civitas seu Respublica, præter Romanam, dum jure privatorum (quatenus opponebantur Republicæ Romanæ) censebantur; l. 16. ff. de P. s. gaudebat, l. 2. C. de jur. Reip. (e) l. 1. C. quo quisq; ord. cond. l. fin. ibi possessores rerum congregi &c. cod. Trenit. d. Disp. i. th. 4. lit. K. Ne-

71

5.

gus. d. m. 4. n. 119. *Pultej. in I.R. c. 34. VVesemb. in parat. ff. in quib. caus. pign. n. 5. (f) d. l. i. non ratione contractus in bonis aliorum debitorum. l. 10. ff. ad municip. (g) l. 1. ff. in quib. caus. pign. Mysl. i. O. 60. Geil. 2. O. 12. n. 4. Harrm. 2. 27. O. 8. n. 7. & quidem nominatim ad hoc credenti: nam qui simpliciter credit pecuniam, nec hypotheacam, nec privilegium habet, licet ex ejus pecunia res aliqua restituta sit. *Bach. ad Treuil. Sol. 2. D. 24. th. 7. lit. e. (h) d. l. i. l. 25. ff. de reb. cred. l. 52. §. 10. ff. pro socio. l. 24. §. 1. ff. de reb. aut. jud. sed quia in his textib⁹ nominatim fit mentio restitutionis, nata hinc est questio: An hypotheaca hæc eidem tantū competat, qui credit in spec. e ad restitutionē ædium collapsarū, an ad eum quoq; qui in lapsabundarū, & ruinam minantiū refectionem credit pecuniā? hoc negat Hunn. in *Resol. Treuil. d. D. i. th. 4. q. 18. sed contrariā affirmativam in hoc amplector, motus tum palpabili identitate rationis: eadem namq; ratio, scil. publicæ utilitatis (quam in ædificiis lapsis restituendis versari dicit Hunnius) in ædificiis lapsabundis rescindendis militat, cum deformitati urbis nō minus occurratur per ædificiorum conservationem, quam collapsorum restitutionem, posita igitur identitate rationis, nimis quam superstitiosum videretur, negare juris identitatem, tum, quod nō solum *Gl. & Barr. & DD. in d. l. i. sed & Lustin. ferè in No. 97. 2. 2.* consilium hisce terminis utantur, ut proinde probabiliter sentiri possit, quod etiam refectio sub verbo restitutionis, ex mente Icti contineatur, cum videatur restituere effectu, qui resciendo facit ne ædes ruant (i) nō navis, vel alterius rei, cum nō solum ratione, in credito ad restitutionem ædium militante, sed etiam textū (qui tamen expressus, cum jus extendi volumus, requiretur) hic desituiamur. *Vander. de prisil. cred. c. 8. num. 3. Donel. de pign. c. 4. p. m. 199. Treuil. d. th. 4. lit. E. ibiq; Bach. Boer. d. Diss. de pign. th. 64. Cujac. ad No. 136. Harpr. ad d. §. fin. n. 109. & seqq. l. quib. mod. re contr. Diss. Gl. & vulgo DD. in l. 5. & seqq. ff. qui pot. in p. Sich. ad l. 7. num. 2. C. de pign. Negusid. p. 2. m. 4. n. 162. Moz. c. 3. n. 10. Costal. ad d. l. 5. Mysl. i. O. 60. & Conf. 15. n. 5. dec. 2. Coenr. V. R. i. c. 7. n. 2. (k) non tamen alteri mutuanti ad emptionem, seu novam extructionem ædificii vel fundi, l. 17. C. de pign. C. h. Moz. c. 2. n. 25. Negus. p. 5. m. 2. n. 3. Coenr. d. c. 7. n. 3. Diss. Gl. ad Auth. quo jure. C. qui pot. in pign. ibiq; Bald. Ang. Geil. 2. O. 12. n. 3. ibiq; citati DD. quamvis non differt, hunc jure prælationis in actionibus personalibus gaudere. l. 5. & 6. ff. qui pot. in pign. l. 7. C. eod. d. l. 17. C. de P. & H. l. 26. l. 34. ff. de reb. aut. jud. poss. d. Auth. Quo jure. & c. (l) his tribus cōcurrentibus i. ut nominatim pecunia data sit ad restitutionem seu refectionem, & quidem necessariam, *dass einer zu nothwendigem Bau geliehen. arg. l. 7. ff. de exerc. act. 2.* ut in refectionem realiter sit conversa. 3. ut domus seu ædificium existat. *Geil. d. Obj. 12. n. 4. Moz. d. c. 2. n. 25. (m) l. 1. & 2. l. fin. §. 2. C. commun. de legat. nec dubito, quin ista hypotheaca à Lustin. sit introducta per d. l. 1. Bach. de pign. c. 10. n. 4. (n) non in ipsa re legata, quia cum aditā jam hereditate verè acquisitum sit dominium legatario. l. 80. ff. de leg. 2. non potest res legata esse hypotheaca. l. 45. ff. de R. l. Negus. d. m. 4. num. 158. ibiq; allegati *Diss. Sali. in d. l. i. neque in bonis per legatum aliis relictis, quoniam aliās mutuo se impedirent, Negus. d. l. num. 160. Bachov. d. c. 10. num. 5. (o) non heredis, ubi enim heres adiit sine inventario, in solidum quidem obligatus est, & tenetur actionibus propriis, sed non propterea ejus bona hypotheacæ sunt nexa, quamvis, si moram fecerit, & post sex menses nō solvat legatum, per immissionem in bona heredis legatario petenti prætorium pignus con-******

constituatur. l. 6. C. ut in pos. legat. (p) sci. particulari d. l. i. C. com. de leg. non universali. Bach. in animad. ad Treutl. vers. 2. Disp. 14. th. 8. lit. d. (q) num etiam pro donatione mortis causa ambigitur, Ego insententiam negatavam, dum expresso de hoc textu destituamur, magis inclino cum DD. quos cit. l. refert Neguf. Diss. Bach. de pign. d. c. 10. num. 6. (r) l. fin. C. de pign. & hyp. cum privilegio prælationis inf. th. 11. lit. o. ut tamen expressè ad hanc sit credita pecunia. Nov. 97. c. 4. ibi in has crediderint causas &c. Bach. d. l. i. cap. 12. inf. (s) Et licet servus captus ab hostibus redemptus statim fiat redimentis, ut tamen pristino domino, offerenti pretium seu lytron quocumque luere liceat, l. 12. §. 7. ff. de capt. & postlim. tamen liber homo ab hostibus redemptus non fit servus redimentis, l. 6. l. 9. C. de postlim. sed interim, dum offeratur pecunia, in eo hypothecam habet l. 2. C. eod. l. 15. l. 19. §. 9. ff. eod. l. 43. §. fin. ff. de leg. 1. l. 20. §. 1. ff. qui test. fac. Bach. ad Treutl. d. th. 4. lit. B. Diss. Treutl. vol. 2. D. 24. th. fin. lit. G. non tamen in liberis ex redempto natis, l. §. C. d. r. (t) non igitur venditori in re venditâ tacitam hypothecam competere contra Treutl. d. Disp. 1. th. 4. lit. O. & Hunn. ibi, statuo: non descendentibus, ratione legitimæ, in bonis ascendentium, contra Bald. & alleg. à Neguf. p. 2. m. 4. n. 164. non damnificato in bonis delinquentis, contra Neguf. d. l. n. 124. non in bonis usurarii pro restitutione usurarum, contra Bald. in l. pen. C. de serv. pig. dat. non in re emptâ ex pecuniâ militis, contra Neguf. d. l. num. 164. pr. neq; in aliis pluribus casibus à Negufantio positis, qui, quamvis partim Glossæ, partim DD. quorundam autoritate colorentur, sitamen ad infallibilem lapidem lytrum juris nostri exigantur ac fricentur, prorsus eos decolorari videbimus, ubi hypothecas in bonis administratorum rerum Ecclesiæ, seu ad piâs causas spectantium; velut prælatorum, hospitaliariorum, &c. magis pio favore, quam expresso iure defendi animadverto.

V.

Ab homine constituitur pignus, (a) vel ut personâ publicâ (b) vel privatâ: ab illâ constitutum pignus dicitur prætorium, (c) idque iterum duplex: prætorium in specie, & iudiciale: (d) illud est quod ex primo decreto, (e) absque iudicii strepitu creditori (f) in bonis (g) debitoris (h) ob non factam satisfactionem vel contumaciam constituitur; (i) hoc quod creditori ex causâ iudicati (k) à magistratu (l) sententiæ exequendæ causâ datur. (m)

(a) Hactenus de pignore à lege constituto, quod tacitum nominant DD. sequitur hic iusto ordine de pignore expresso & ab homine constituto, repetit huc. dist. in th. 2. (b) ut magistratu seu iudice, fundatur hæc distinctio in l. 2. C. de prætor. pign. (c) in genere d. l. 2. Vultei, in l. R. l. 1. c. 34. n. 26. dicitur pignus prætorium sumpto prætore pro magistratu quovis, qui mixtum imperium cum iurisdictione habet, arg. l. 4. ff. de iurisd. (d) Vultej. c. l. Neguf. p. 3. m. 1. & 2. in pr. Moz. cap. 2. num. 6. & 23. Sich. ad rubr. de pign. n. 12. Cujac. in parat. C. h. r. Dissent. Donel. ad t. C. de pign. c. 5. Vanderan. de benefic. credit. c. 15. nu. 7. Arume. Exerc. Iustin. 12. th. 18.

th. 18. Hun. ad Treutl. d. Disp. 1. vol. 2. th. 3. lit. C. *Mindax. de contin. causf.*
l. 3. c. 15. §. 5. num. 12. (c) securā immissione l. 26. ff. de pign. act. si nimi-
rum immittendus potest ingredi: nam si ingredi impediretur, nihilominus,
etiam ex solo aspectu, quaereretur pignus hoc l. 13. *ibiq. Goth. ff. de reb. aut.*
jud. Neguf. d. p. 3. m. 1. n. 1. (f) siue ei purē, siue sub conditione debeatur
l. 6. in pr. l. 11. ff. quib. ex causf. in poss. *Cujac. 10. Obs. 32. Gadei. ad l. 12. nu. 13.*
ff. de v. s. Treutl. vol. 2. Disp. 24. th. 2. lit. a. ibiq. Hun. & Buchov. Diss. Zas.
ad l. 14. quib. ex causf. n. 5. (g) tam mobilibus, quam immobilibus l. 1. C. de
prator. pign. & se moventibus l. 5. §. 8. ff. ut in poss. legat. itemq. emphiteu-
ticis, oppignoratīs, d. l. 5. §. 7. l. 15. §. 1. ff. qui satis d. cog. (ut tamen soluto ju-
re dantis solvatur jus accipientis. l. 31. ff. de pign.) bonā fide possessōis. d. l. 5.
§. 9. feudālibus, *Geul. 1. Obs. 17. salvā naturā & qualitate illorum, salvō etiam*
jure quā domini, quā agnatorum, etiam nonnibus debitorum & actioni-
būs, l. 1. C. de prac. pign. ibiq. Gl. Specul. §. restat. num. 1. de primo decr.
Rosbach. in prax. civ. d. t. 3. n. 6. Cujac. in parat. C. de prac. pign. non tamen
in rebus depositis & commodatis, d. l. 5. §. 10. ut in poss. leg. l. 1. §. 4. ff. ne vis
fiat ei qui in pos. Treutl. vol. 2. Disp. 24. th. 2. lit. b. Rosbach. c. l. Olim
quidem hoc pignus constituebatur in universis bonis, l. 1. §. 2. in pr. ff. quib.
ex causf. in poss. eatur. l. 5. l. fin. C. de reb. aut. jud. poss. hodie pro modo debiti,
Nors. 53. c. 4. §. 1. c. Quoniam. in fin. extr. ut lit. non constet. Duar. ad t. ff.
quib. ex causf. in poss. c. 2. Marant. p. 6. de contumacia. n. 12. Rosbach. d. t. 31.
m. 9. & seqq. Diss. Cujac. ad d. Nors. 53. cui adtipulatur Bach. ad Treutl. quib.
d. D. 24. th. 2. lit. B. (h) etiam pupilli & minoris, l. 3. 4. §. 5. ff. quib. ex
causf. in poss. eatur. *Duar. d. t. c. 2. scil. ex ejus debiti causā, ex qua efficax in*
pupillum actio est d. l. 3. §. 1. observato tamen ordine & modo prescripto in
l. 5. §. 1. ff. d. t. Treutl. cit. l. lit. C. (i) siue ex causā personalis actionis l. 9.
l. fin. C. de bon. aut. jud. poss. siue realis l. 2. C. ubi in rem. act. c. 2. §. 2. de
eo qui mis. in poss. *Diss. viderur Spec. d. prim. decr. rubr. quis sit effectus primi*
decreti. n. 4. in quibus hoc pignus cum conventionali conveniat, & in
quibus ad invicem differant, vide latē apud Neguf. p. 3. m. 2. n. 29. & seqq.
& Moz. d. c. 2. n. 7. & seqq. (k) l. 1. C. si in causf. judic. & in hoc notabili-
ter differat à pignore prætorio, quod ex quavis aliā causā datur. *Cujac. in par.*
c. h. t. (l) qui vel ipse judicavit, vel judicem dedit, *arg. l. 15. in pr. ff. de re*
jud. judices enim dati seu pedanei, ne quidem exequi suam sententiam pote-
rant, l. 15. in pr. ff. de re jud. multo minus in possessionem mittere (m) de
quo in l. 10. ff. qui pot. in pign. l. 2. C. eod. l. 15. §. 2. ff. de re jud. l. 7. C. qua
res pign. l. 1. §. 2. C. si in causf. judic. &c. convenit cum prætorio in hoc
presertim, tum quod utrumque constituitur jussu magistratus, tum quod
utrumq; ita, si creditor pignus occupavit l. 26. ff. de pign. act. *ibiq. Costab.*
sed quod differant inter se, patet ex diff. sub. lit. k. & arguit diversitas rit. *Vi-*
del. C. de prator. pign. & C. si in causf. judic. pign. & notant Dd. in l. 15. §. 15.
ff. de dam. infect. & Cujac. in par. C. si in causf. judic. ubi ponit differentias,
quibus hæc notabilis addatur; quod in præ. pignore infra annum in reali, &
infra 30. in personali, possit recuperare pignus, rescindendo impensas, & ca-
vendo de judicio sisti, *juxta Aurb. Et qui jurat. C. de bon. aut. jud. c. 1. de*
del. C. contum. in 6. in judiciali verò non auditur reus offerendo expensas,
& prædictam satisfactionem, sed oportet si vult recuperare pignus, ut solvat
id, in quo est condemnatus, *Neguf. d. p. 3. m. 2. n. 3. Et alia notabilis, quam*
tradit *Donel. ad d. t. C. si in causf. jud. quod illud occupatur, non ut distrahi*
possit, hoc ut distrahi possit, l. 1. C. d. t.

VI

A personâ privatâ constituitur pignus rursus, vel citra conventionem, vel cum conventione: (a) citra conventionem, cum testator in testamento rem aliquam suo creditori pignori esse jubet: (b) cum conventione; (c) quando inter creditorem & debitorem convenit, (d) ut aliquid sit pignori obligatum, & hoc pignus vel est generale, vel speciale: (e) illud est quod generaliter in universis debitoris bonis, (f) hoc quod in unâ aliquâ, vel certis quibusdam rebus singularibus constituitur. (g)

(a) *arg. l. pen. ff. in quib. caus. pign. Treutl. d. D. 1. th. 2. lit. a. (b) l. 26. ff. de pign. ult. l. 9. ff. de ann. leg. l. 8. §. 15. in f. ff. de transact. l. 12. ff. de alim. leg. Grammat. decif. 51. (c) d. l. pen. ibi, quæ ex manifestariâ conventionem &c. hinc à DD. vulgo pignus conventionale appellatur. (d) quæ conventio perficitur vel traditione rei, & est contractus realis pignoratitius, vel citra traditionem pacto l. 1. in pr. ff. de pign. act. confer. ib. 1. lit. 1. & seqq. quibusque verbis, etiam sine scripturâ, l. 4. ff. de 1. & 2. etiam factis consensum declarantibus, v. g. si quis scripserit, vel subscripserit chirographo, in quo res sua pignori obligatur l. 26. §. 1. ff. de P. & H. (e) quæ divisio fundatur in l. 6. & seqq. ff. h. t. l. 17. C. de distr. pign. l. 1. l. 4. C. que res pign. Stich. ad l. 2. n. 1. C. de pign. & hypot. (f) l. 1. l. 6. & seqq. l. 15. §. 1. ff. de P. & H. l. 2. C. eod. v. g. cum dicitur: vnd zu dessen mehrer verversicherung seze Ich N. zum wahren Interpfandt all mein Haab vnd Gut/ nichts darvon außgeschlossen/ vel bey Verpfändung aller meiner Haab vund Güter &c. sed etiam hac verborum conceptione generaliter obligentur bona debitoris, quando dicitur, Es soll euch von meinen Gütern entrichtet vund erstattet werden. Ihr sollet von meinen Gütern contentirt, vund zu friden gestellet werden. Affirmo per l. fin. C. que res pign. ult. Boer. cl. 2. D. 12. th. 25. Sub hac autem generali obligatione comprehenduntur bona præsentia & futura, quamvis non exprimentur d. l. fin. C. que res pign. Stich. ad rubr. C. eod. num. 8. & seqq. Moz. d. c. 3. num. 11. Negus. d. p. 2. m. 2. n. 1. Gail. 2. O. 25. n. 5. Boer. decif. 204. n. 38. Dn. Meier in Col. Arg. de pign. & hyp. th. 12. actiones, jura & nomina, l. 4. C. que res pign. ibiq. DD. l. 7. C. de hered. vend. Gail. d. O. 25. n. 6. quod tamen verum est, si simpliciter nominentur, secus si mobilia & immobilia exprimentur, neutrá siquidem appellatione actiones & nomina significantur. l. 15. §. 2. ff. de re jud. l. 7. §. 4. ff. de pecul. Negus. d. m. 2. n. 9. Moz. d. c. 3. n. 14. D. Meier. d. th. 12. Treutl. d. D. 1. th. 2. lit. D. Diss. Bach. ibi & in r. de Action. D. 3. th. 33. merces venales, arg. l. 34. ff. h. t. Covar. 2. var. ref. c. 5. n. 2. D. Meier. d. th. 12. etiam futuræ, quod tamen restringendum ad illas tantum, quæ reperiuntur apud debitorem tempore moti iudicii, eleganter Menoch. de adip. poss. rem. 5. n. 127. & seqq. Bachov. de Act. d. D. 3. th. 33. dummodo generalis obligatio non sit restricta ad certum locum; arg. l. 86. ff. de leg. 3. Negus. d. m. 2. n. 14. Moz. d. c. 3. n. 16. ibiq. multi allegati. bona emphyteutica l. 31. ibiq. Goth. ff. de pign. & hyp. Non tamen sub generali obligatione continentur bona sub pænâ alienari*

sari prohibita. *Treutl. d. D. 1. th. 2. lit. D. ibiq; Bach.* non bona feudalia *c. 53. 12 pr. l. 2. F.* non bona dotalia *l. un. §. 15. C. de rei ux. act. pr. I. quib. alien. lic.* nec bona subiecta restitutioni fideicommissariae purè vel conditionaliter, *l. fin. §. 2. C. commun. de leg.* quam sent. communem post *Negul. refer. Bachov. de pign. l. 1. c. 6. n. 9.* non jus patronatus. *c. cum Bertholdus de re iudic. Negul. d. m. 2. n. 60. Treutl. d. th. 2. lit. d. Deniq;* non veniunt sub generali hac obligatione omnia, quæcunq; in specie obligari non possunt, *de quib. ib. seq. lit. e. f. g.* vel quæ verisimiliter nemo in specie fuisset obligaturus, idq; vel propter quotidianum necessarium eorum usum, qualia sunt unicuiq; vestes & suppellex quotidiana, artificii instrumenta, militi arma, studioso libri, agricolæ instrumenta aratoria, *l. 6. §. l. 7. ff. de pign. §. hyp. Gall. 2. O. 25. n. 6.* vel propter singularem affectionem, ut sunt servi, filii naturales, concubinæ, & similes personæ, *l. 8. ff. eod. l. 1. C. qua res pign. Vander. de prisil. cred. c. 14. n. 1.* Pignus autem hoc generale ita afficit res singulas, ut creditor eas sine consensu suo alienatas persequi possit, non minus ac si specialiter obligatæ essent, *l. 8. inf. C. de secund. nupt. l. un. C. rem al. ger. non interd. l. 15. c. h. t. l. pen. C. de remis. pign. Diff. Negul. d. p. 2. m. 1. Moz. d. c. 3. n. 36.* Specialem tamen proprios suos effectus continere non distitit, *arg. l. 66. ff. de furt. §. c. (g) l. 1. l. 15. §. 1. l. 26. §. 1. ff. de p. §. h.* Et sic non extendit sese nisi ad ea quæ specialiter comprehensa sunt, vel expresso consensu, vel vi ac potestate legis, ut sunt, quæ vel rei pignoratae accedunt, ut pars fundo per alluvionem: *l. 16. ff. de P. §. H. usus fructus proprietati, l. 18. §. 1. ff. de pign. Act. ædificium arex, l. 21. ff. eod.* (quod fecus est in peculio servi pignori dati *l. 1. §. 1. ff. de P. §. H.*) vel ex re pignorata nascuntur, ut partus ancillarum *l. 29. §. 1. l. 26. §. f. ff. de P. §. H. tactus pecorum l. 13. in pr. ff. eod. l. 44. ff. de R. V.*

V II.

Pignus hoc conventionale constituere possunt domini veri, (a) vel quasi, (b) & qui dominorum loco habentur: (c) omnibusq; in rebus, (d) quæ naturâ, (e) vel lege (f) non prohibentur; (g) purè vel sub conditione, (h) vel pactis adjectis, iisque licitis, (i) inter quæ frequentissimum pactum ἀντιχρηστος: (k) non illicitis, (l) inter quæ pactum legis commissoriae, (m) ut iniquum, (n) omni jure improbatum. (o)

(a) *l. 6. C. que res pign. obl. l. 2. 6. fin. C. si al. res pign. l. nemo. ff. de R. I. dummodo habeant jus necendi, liberamq; rerum administrationem l. 18. §. fin. ff. de pign. A.* pupillus enim sine tutoris autoritate, servus sine domini, filius. sine patris consensu oppignorare nequeunt *l. 1. ff. qua res pign. l. 4. l. fin. C. si al. res pign.* (b) ut Emphyteuta *l. 31. ff. de P. §. H.* qui licet emphyteusin inconsulto domino alienare non possit, *l. 3. C. de jur. emphyt. oppignorare tamen non prohibetur l. 16. §. fin. ff. de pign. A. Iason. in d. l. 3. superfluciaris l. 13. §. 3. ff. de P. §. H. usufructuarius, l. 2. §. 2. eod. vide ad inf. lit. D. bonæ fidei possessor, cui publiciana competit *l. 18. l. 21. §. 1. ff. d. i.* (c) ut tutores & curatores *l. 27. ff. de admin. tut. l. 157. ff. de R. I.* qui res minorum & pupillorum in eorum commodum & rem, pignori regulariter dare possunt *l. 16. pr. ff. de pign. act. l. 7. §. 1. ff. de reb. cor. qui sub tut. hodie tamen**

non

non aliter, nisi præcedente inquisitione iudicis & interposito decreto: ad quod obtinendum non sufficit allegare debita pupilli, sed & iustas causas probare oportet, l. 6. C. de præd. & al. reb. min. & ita conclusum olim in Camera Anno 1565. 18. Aug. in causa Neydeck contra die Juden von Kollenberg) siue sint res mobiles pretiosæ, siue immobiles l. 22. C. de adm. tut. Menoch. de A. l. Q. l. 2. cas. 171. num. 30. & segg. quod etiam expressè cautum Reichs Absch. de Anno 1548. tit. Von der Pupillen vnd minderjährigen Kinder Tutor vnd Vormünder. §. Item daß er nach befohlener verwaltung ic. quæ repetita sunt in der Policeyordnung zu Franckfurt gebessert Anno 1577. z. 32. §. pen. ibi noch dieselbige ohne vorwissen ertänntns vnd decret der Oberkeit/ vereusseren/ verpfänden oder beschweren ic. Administratores Reip. & Civitatum l. 11. in pr. ff. de P. & H. Negus. p. 3. m. i. num. fin. Morz. de pign. rubr. de person. n. 16. Sed cum Imperator sit administrator (haud secus ut tutor secundum Thom. Mich. de iurisdict. concl. 14.) Imperii Rom. ut patet ex Receptis Imp. zu Augspurg Anno 1559. ibi. die Administration vnd verwaltungen des Röm. Reichs fernner nicht behalten ic. & paulo post: vns mit der bürgde vnd verwaltungen des Röm. Reichs auch anhangenden dign. tene ic. des Röm. Keyserthumbs beladen, quaestiois hic est elegantis: An igitur & Imperator res imperii sine assensu Electorum ac Procerum oppignorare possit? Negativæ ut veriori intrepide insisto, non tantum quod hæc administratio non in alienatione, arg. l. 63. ff. de procur. l. 16. C. eod. sed in auctione potissimum consistat, arg. text. in pr. de iustim. C. confirm. l. unic. ibiq. Barr. & DD. ff. de off. præf. prætor. unde allezeit Mehrer des Reichs appellatur; sed etiam certis pactorum formulis iuramento ab Imperatore confirmatis (quas capitulationem seu legem Regiam vulgo nominant) certisque cancellis sit circumscripta, & quoad oppignorationem etiam expressè sit limitata, ut patet ex tenore capitulationis Caroli V. (quam exhibet Sleidan. l. 1. com. hist. in f. p. m. 28. contracte, plenius Goldast. in Const. Imp. Caroli V. ad Rudolph. 11. p. 2. tom 1.) & capitulationis modo regnantis Imperatoris Ferdinandi II. Domini nostri clementiss. de dato Franckfurt den 28. Aug. Anno 1619. c. 8. ibi zu dem sollen vnd wollen wir von dem H. R. Reich/ vund desselben zugehörigen/ ohne wissen/ willen vund zulassen gemelter Churfürsten samptlich nichts hingeben/ verschreiben/ verpfänden/ versetzen/ noch in andere wege vereusseren. (d) tam mobilibus quam immobilibus l. 16. l. pen. ff. de P. & H. t. C. qua res pign. tam corporalibus, quam incorporalibus l. 4. C. eod. l. 20. ff. de P. & H. & sic usufructum, l. 9. l. 11. §. 2. ibiq. Goth. ff. eod. l. 72. ff. de R. l. quoad jus tamen reale utendi fruendi, manente iure personali in persona ipsius usufructuarii, sicut & nomina actionesq; l. 18. pr. ff. de pign. act. l. 4. C. qua res pign. oppignorari posse statuo, ut tamen soluto iure dantis solvatur jus accipientis: tam præsentibus quam futuris: l. 15. pr. ff. de P. & H. l. fin. C. qua res pign. & quæ empt. & venditionem recipiunt l. 9. in f. ff. de p. & h. excepta re alienâ, de qua inf. lit. f. (c) ut quæ extra commercium sunt l. 1. §. 2. ff. qua res pign. ut res sacræ §. h. l. de R. D. l. 21. C. de SS. Eccles. nisi pro redemptione captivorum, pro alendis pauperibus, tempore ædificando, vel loco religioso ampliando c. avarum. 70. c. 12. q. 2. vel alia iustissimâ causâ urgente c. 1. extr. de pign. religiosæ, l. 3. C. qua res pign. sacræ, §. 10. l. de R. D. liber homo l. fin. ff. qua res pign. l. 6. C. eod. l. 12. cum Auth. seq. C. de O. & A. c. 2. extr. de pign. Excepto casu l. 2. C. de postl. l. 15. & 21. ff. eod. de quo supr. th. 4. lit. s. & casu l. fin. C. de par. qui lib. distri. Sich. ad rubr. C. b. t. m. 22. & segg.

Hinc

Hinc liberorum hominum (quibus alieni debiti causa manus iniiciuntur) oppignorationes, quas vulgo reprefalias, forte vel à Gallico reprendre vel reprite, vel ab Italico presa, quod capturam sonat, vel à Latino repræsentare, quod videl. detenti repræsentent personam iustitiam denegantium, vel à re primere & vocant, regulariter non valere, nec de jure defendi posse statuo, per l. un. C. ut null. ex vicari. pro alien. No. 8. §. 2. c. 1. Nov. 334. c. 7. Auth. sed omnino. ibiq. Sich. C. ne ux. promar. Auth. Habita. C. ne fl. pro patr. c. unie. de injur. in 6. adde Reichs Absch. de An. 1570. §. Was auch die Arresta wie die Reprefalias Gail. trull. de pignorat. c. 2. §. l. 1. obf. §. n. 4. (Diss. Mart. Laud. Tr. de repref. in pr. n. 3. §. seqq. Ioan. Jacob. de canib. de reprefal. p. 1. Cui consequens est, si quis creditor ab alterius Principis vel magistratus subdito debitum situm consequi nequeat, magistratu vel iudice protelante, seu denegante creditori iustitia non administrare, male concedantur reprefalix, ex quo hisce casibus aliis legitimis modis jus suum consequi potest, & quidem priori casu, immediate superiorem, seu Cameram adire potest, ibiq. vel mandatum pœnale cum clausula contra iudicem negligentem, ut intra certum tempus iustitiam administret, impetrare potest, quo tempore elapso, ad pœnam mandato inferentem agere Gail. c. O. 28. n. 3. vel promotoriales petere Ord. Cam. p. 2. r. 1. §. Es soll auch demnach ic. §. r. 26. per tot. quæ tanquam favorabiles in Camera ad promovendam iustitiam facile, etiam sine requisitionis instrumento Reichs Absch. de Anno 1566. §. Nach dem denen Partheyen ic. decernuntur, insinuatariunq. earum termino effluxo, causa, in quocung. statu sit, ad Cameram ipso jure devolvitur Deputat. Absch. de Anno 1600. §. Ob auch promotoriales §. C. Denais Iur. Cam. concil. 171. §. 5. §. 6. Schwaneman pract. Obf. 70. Posteriori verò casu, iudice videl. aperte ac evidenter iustitiam denegante, si hic immediate Imperio sublit. causa recta, non attentis instantibus privilegiatis, Ord. Cam. d. p. 2. r. 26. Gail. 1. O. 1. n. 21. ad Cameram devolvitur, & citatio ex capite denegate iustitiae decernitur, Gail. 1. O. 28. Mynf. 2. O. 24. §. 74. §. 3. O. 57. §. cent. 5. O. 82. Schwaneman Obf. 167. Magenhorst ad Ord. Cam. p. 2. r. 26. Huic non incommode annectitur quaestio: An ad obstagia, vulgo die Leisungen oder Leistmahnungen / quis pro debito se obligare possit? Quod affirmandum viderur de Iure Canon. per text. in c. Ex rescripto. extr. de iurejur. §. ibidem Gl. in verb. Obsides §. commun. Canonista. Et de Iure Konstit. Imperii de Anno 1548. tit. von Wucherlichen Contracten. §. fin. Et sunt obstagia ejusmodi Camere decisionibus multoties confirmata testibus Gail. 2. O. 45. n. 2. §. in rr. de pace publ. l. 2. c. 2. num. 6. Mynf. 6. Obf. 51. Postea tamen ob nimium eorum abusum subsequenti Pölicen Ordnung zu Frankfurt gebessert Anno 1577. tit. 17. §. Wiewol auch in des H. Reichs ic. sublata & abrogata, quod similiter factum in ducatu & Electoratu Saxoniae meminit Coler. de process. execut. p. 1. c. 8. n. 92. Frider. Mandat. de process. §. mandat. l. 2. c. 71. §. 9. n. 13. (f) ut res litigiosae l. 1. §. fin. ff. qua res pign. res pupillorum & minorum sine decreto, per notata supr. ad lit. C. bona dotalia l. un. C. de rei ux. att. bona feudalia c. 1. r. de prohib. feud. al. p. Frider. 55. (non tamen fructus eorum Gail. 1. O. 117. VV. feub. in parat. qua res pign. n. 2. quod tamen ita limito, ut vasallus tamen habeat, unde servitia domino commode præstare possit) Quid si verò feudi dominus in oppignorationem feudi consenserit, & postea vasallo sine hereditibus mortuo, feudum ad dominum devolutum fuerit, an ea pignoratatio ita firma maneat, ut dominus creditoribus satisfacere teneatur? Affirmativæ palmam offero

offero cum Harpr. ad S. creditor. 4. n. 180. I. quib. mod. ve. contr. obl. Vultej.
de feud. l. 1. c. 10. num. 114. Dissent. allegari ibi. bona fideicommissio pure
subiecta, l. fin. §. 2. C. commun. de legat. exceptis duobus casibus in Auth.
Res qua. C. eod. ubi Sichard. instrumenta deputata ad agriculturam, l. 7.
§. 8. cum Auth. seq. C. qua res pign. ne quidem rusticorum voluntate,
Moz. d. l. n. num. 20. Negus. d. p. 2. m. 3. num. 49. qui tamen hoc consuetudine
non observari testantur. Diss. Donel. ad d. Auth. num. 4. Aliter Diss. Alii,
qui ea quidem non oppignorari, sed hypothecari posse statuunt. Arma militum
arg. l. 14. §. 1. ff. de re milit. militante hic interesse Reipubl. Præmia
futuræ victoriæ, l. 5. C. qua res pign. obl. ibiq. Cujac. in parat. servitutes urbanae,
l. 11. §. fin. ff. de P. & H. rusticarum verò oppignoratio, licet non ipso
jure, tamen ex bono & æquo ob utilitatem contrahentium sustinetur, modo
vicinum prædium habenti oppignoretur, l. 12. ff. de P. & H. Sic. ad
vubr. C. d. t. num. 29. Cujac. in parat. C. si res al. pign. §. l. 15. Obs. 6. Ba.
cho. anim. ad Treutl. §. 1. D. 17. th. 12. lit. b. Diss. Treutl. ibi §. Diss. 1. th. 5.
lit. h. vol. 2. Duaren. 2. Diss. 13. Donel. d. tr. c. 8. Pac. cent. 5. q. 26. Res aliena
l. 2. l. 20. ff. de pign. act. l. 1. §. t. i. C. si res al. pign. det. ibiq. DD.
Schneid. ad S. creditor. 4. num. 14. I. quib. mod. re. obl. ibiq. Harprecht.
num. 138. §. DD. commun. nisi pignoras; vel habeat jus in re, sic enim pignus
pignori dare potest. t. i. C. si pign. pig. det. 2. vel jus ad rem, sic enim rem
sibi debitam, proinde nondum suam, obligat. l. 1. in pr. ff. de pign. §. hyp. l. 3.
§. 1. ff. qui pot. in pign. arg. l. 49. ff. de V. §. l. 15. de R. l. 3. Vel dominus ratificat
obligationem, l. 16. §. 1. ff. de P. & H. l. fin. C. si res al. 4. Vel si debitor
eam obliget cum conditione, si sua erit: nam tunc purificatâ conditione
valebit obligatio utiliter, d. l. 16. §. 7. l. 7. §. 1. ff. qui pot. in pign. 5. Si
debitor ex postfacto ejus dominus fiat, v. g. si hæres a domino instituitur
l. 41. pr. ff. de pig. act. quia & tunc confirmabitur obligatio non tam directo
& jure stricto, quam ex æquitate, & utilis hypothecaria datur l. 5. C. si al.
res pign. Harpr. ad d. S. creditor. n. 135. Bach. de pign. l. 2. c. 4. dum tamen
creditor rem alienam esse ignoraverit, l. 1. in pr. ibiq. Costel. & Gorb. ff. de P.
& H. sed quid è diverso, si dominus fiat heres debitoris, v. g. Titius rem
Sempronii obligavit, & Sempronius postea successit Titio, an eo quoq; casu
convalescat pignus, ut persecutio pignoris detur creditori? intricatissima est
controversia propter l. 22. ff. de pig. §. hyp. ubi illud Modestinus affirmare,
& l. 41. ff. de pign. act. ubi id Paulus aperte negare videtur: in conciliandis
his maxime miræque DD. variant. Aliter enim hos textus conciliare nititur
Duaren. 2. Dissutat. anniver. 4. Aliter Boer. clas. 2. Dissutat. 12. th.
23. Aliter Gothofr. ad d. l. 41. Aliter Aleiat. 7. parerg. 14. Aliter Charond. 1.
vers. 4. Aliter Vultejus 1. disc. schol. 17. Aliter Accurf. & vulgo DD. in d. l. 22.
Aliter alii. Nonnulli in ea sunt opinione, nullo ingenioso commento hanc
diffensionem tegi posse, ut Hottom. ad t. ff. qua res pig. circa fin. §. 5. Obs. 18.
An. Mat. Diss. 10. pand. th. 14. Ant. Faber. 20. Conject. 17. & serè Cujac. 19. O. 26.
quorum se assèclam proficitur subtilissimus Ictus Bachov. in Tr. de pign. l. 2.
c. 4. n. 8. & de Action. Diss. 3. th. 36. supradictorum DD. conciliationibus sub
eandem accuratioris rimationis revocatis, vix aliquam mendâ carentem
deprehendo: quapropter malo hic dicere Paulum in d. l. 41. magis strictû jus,
Modestinum vero æquitate respexisse (g) Est enim hic contractus de genere
permissorum, in quibus hic canon perpetuo locum invenit. (h) l. 13. §.
pen. ff. de pign. §. hyp. idq; commune habet hæc conventio cum aliis: sed
illud

C

illud hic animadvertendum, quod conditio quædam insit & tacite, si videlicet ipsa principalis obligatio habeat conditionem, quæ antequam existat, pignus non obligatur. *l. 5. in fin. pr. ff. de P. & H. l. 13. §. pen. ff. eod. (i) l. 1. §. 1. & 2. ff. de pig. & hyp.* tale est pactum, ne liceat debitori vendere pignus, *l. 7. §. fin. ff. de distr. pign.* vel ut liceat vendere, *l. 4. C. de pign. ad.* ut debitor onera tributaria ferat, *l. 52. ff. de pact.* ut pecuniâ non solutâ creditor possideat, & habeat rem iusto pretio tunc æstimandam, *l. 16. §. fin. ff. de pig. & hyp.* quoniam conditio rei æstimandæ iusto pretio tollit vitium pacti commissorii. *Menoch. de adip. post. rem. §. n. 44. per authorit. ibi alleg. Coler. de process. execut. p. 1. c. 10. n. 214. Diss. Molin. in Tr. de commerc. & usur. 9. §. 2. n. 360.* Itemq; pactum quod non soluto debito creditor propriâ autoritate possit occupare pignus, *l. 3. C. de pig. & hyp. l. pen. C. de pign. art. Moz. de accid. pign. n. 18.* Sed an vi huius pacti adjecti creditor simpliciter propriâ autoritate pignus occupare possit, disquisitionis maximè est ambigux. Circa quam distinguendum puto hoc modo: Aut debitor non contradicit, & nullum mihi est dubium, quin vigore præcedentis pacti id possit, Aut verò resistit, idq; vel verbis tantum, & rursus creditorem propriâ autoritate (nisi tamen iusta ex causâ eâq; manifestâ resisteret, v. c. solutionem debiti integraliter offerendo, *arg. l. 2. C. debit. vend. pign. imp. non. l. 73. ff. de procur. aut aliâ Gl. in l. non abs re. 10. C. unde vi vers. allegatio arg. l. 12. in §. ff. de vi & vi arm. Menoch. de adip. post. rem. §. n. 78. & 79. Coler. de process. exec. p. 1. c. 5. n. 110. & seq.*) pignus occupare posse sentio: in tantum, ut excusetur à vi bonorum raptorum *l. 7. C. unde vi. & à penâ Edicti D. Marci in l. 13. ff. quod met. caus. tutius tamen eum agere, si possessionem ingrediatur cum Magistratus decreto ac consensu, l. 3. C. de pign. & hyp.* Aut deniq; debitor resistit factò & armis, & tum nec debere, nec posse creditore amplius propriâ autoritate per vim & armatâ manu ingredi ac occupare rem statuo, pactum siquidem hoc, secundum Salic. Sich. & Dd. *ind. l. 3. C. de pign. & hyp.* ad vim armatam non extenditur, maximè eum per eiusmodi occupationem possent oriri tumultus, homicidia & cædes, quod minime permittendum *l. 13. §. 2. ff. de usuf. l. 176. ff. de R. l. ne quidem, etiam si hoc expresse per pactum, scil. quod creditor, etiam debitore factò ac armis resistente, possit propriâ autoritate rem pignoratam occupare, esset conventum; cum pactum non possit aliquid inducere, quod est contra bonos mores, l. 6. C. de pact. vel generat peccatum, *arg. l. 5. ff. de pact. dot.* Simile pactum est & hoc: Das der glaubiger auff den fall der nichthaltung zu den verpfändeten Gütern greiffen / oder sich seines gefallens darauß bezahlt machen möge. Sed an vigore huius pacti super obligationibus, quibus adicitur, mandata sine clausulâ in Camerâ decernenda? hac de re diversæ inter DD. Camerales olim fuerunt opiniones, & maioribus tandem conclusum fuit, hoc in casu mandata de solvendo, non in personam, sed in rem & bona hypothecata, sine clausulâ decernenda esse, quæ opinio (displicens quidem Fridero Mind. de process. & mand. l. 2. c. 71. n. 5.) Anno 159. approbata fuit, ac tandem publicè recepta ac confirmata in Deput. Reces. Anno 1600. §. *Ob aucth auff obligationes vnd verschreibungen/ze.* Et pro huiusmodi mandatis: sæpius vidi in Camera supplicationes exhibitas, ad quas simpliciter ejusmodi mandata sine claus. decreta. Eius farinae denique pactum est: Das der glaubiger macht vnd Gewalt haben soll/ seines gefallens gegen die verschreibene bene*

76
5.
bene Güter zu verfahren / und sich daran mit oder ohne Recht bezahlt zu ma-
chen. Quindam hic particula mit oder ohne Recht importent, an hic simili-
ter mandata sine clausula de cernenda? non levis itidem in Camerâ olim fuit
disquisitionis: sed eum res hæc hodie novissimè per Reces. Deput. de An-
no 1600. §. Gleicher gestalt ist gewisse stelt, /c. ut nimirum pacti verba mit
Recht ad procellum ordinarium referantur, verba vero ohne Recht mandato
sine clausulâ inter personas immediatè Cameræ subjectas locum faciant,
saris apertè sit decisa, ulterioribus disputationum tricis eam hodie implica-
re indignum existimo. (k) si scil. convenerit, ut creditor usum vel fru-
ctus rei (quos regulariter non lucratur l. 22. §. 2. ff. de pign. act. l. 1. 2. 3. C. eod.)
in vicem usurarum percipiat, l. 1. §. 3. l. 11. §. 1. ff. de pign. C. hyp. Molin. de
usur. q. 35. n. 260. Duar. ad r. C. de usur. c. 1. Gest. 2. Obj. 3. Myus. 6. Obj. 71.
quod pactum a Neotericis rectè in expressum & tacitum distinguitur, vide
elegantè Bachov. de pign. c. 14. lib. 1. Sed num *à rétro pignoris*, quatenus exce-
dit legitimum modum usurarum, sustineri queat? de hoc acerrime contro-
vertitur inter DD. pro affirm. facit, l. 14. l. 17. C. de usur. l. 11. ff. 1. ff. de pign.
C. hyp. Pro negat. facit l. 1. §. 3. ff. d. 1. l. 8. ff. in quib. caus. pign. l. 26. C. de
usur. Reform. Policey-Ordnung zu Augsburg Anno 1548. von wucherlichen
Contracten/ variè has pugnantes sententias conciliare nituntur DD. Non-
nulli distinguunt inter *à rétro pignoris* tacitam & expresseam, illam servare modum
usurarum, hanc non. Alii simpliciter distinguunt inter excessum magnum
& modicum: placet hic probabilis distinctio inter fructus rei oppignoratæ
certos & incertos, quam plenius tradit Donel. c. 4. de usur. C. ad l. 17. C. de
usur. quem vide. (l) quale est, ut debitori nunquam liceat luere pignus,
arg. l. fin. C. de pact. pign. Confer Negus. p. 4. princ. n. 30. C. seqq. Cotsman.
Sol. 2. Conf. 56. n. 99. ubi n. 100. C. seqq. idem de pacto, ne intra 100. annos
luatur, statuit. (m) quo id agitur, ut nisi intra certum tempus debitor pec-
uniam solverit, & sic pignus fuerit, illud in commissum cadat, da die ein-
gesetzte Pfande in benauer zeit nicht gelöset würden / das alsdann dieselbe sht
me dem Glaub ger verstanden vnd heimgefallen sein sollen / ex quo manife-
stum evadit, appellationem L. commissorie non à commissis Fisco, ut putat
Trentl. d. Diss. 1. th. 6. lit. c. quam à communi & in usu Iuris frequentata verbi
COMMITTERE notione esse petendam. (n) ita commun. omnes Interpretes
hoc pactum, appellat quibus ita loquentibus inequitat Faber Dec. 21. Err. 1.
C. 2. à cuius insultatione eos vindicat Bach. ad Trentl. ad d. th. 6. lit. d. (o)
tam civili, l. fin. C. de pact. pign. ibiq. Stich. C. DD. quam Canonico c. pen. extr.
de pign. tum quod hoc pactum fiat in fraudem usurarum, tum quod miseri
& egentes debitores nihil non paciscantur cum improbis ac avaris tænera-
toribus, qui, hoc admisso, nemini crederent pecuniam, nisi sub tali pacto,
tum deniq; quod pignoris fini (qui est, ut creditor sit securus de pecuniâ,
supra l. 1. lit. d. non ut illicitum lucrum quærat) repugnat: Et ob id etiam
hoc pactum in hæc conventionione pignoris est improbatum, & Iudæis inter-
dictum in der Policey-Ordnung Anno 1577. zu Franckfurt gebessert / lit. 20. §.
Und dieweil man /c. An autem pactum hoc, si ex intervallo sit appositum,
cum eo casu videantur cessare hæc rationes, summa scil. egestas debitoris, &
presumpta extorsio creditoris, valebit? Negativæ calculum adijciendum
opinor, arg. l. fin. C. de pact. pign. Et hæc opin. tenet Trentl. d. th. 6. lit. d.
ibiq. cit. att. Doct. class. 2. d. Diss. 12. th. 35. lit. b. Harpr. ad §. creditor. fin. n. 214.
l. quib. mod. re. Menoch. rem. 5. ad ip. poss. n. 42. Molin. de usur. n. 363. C. seqq.

Corvar. 3. V. R. 2. n. 8. vers. Tertio &c. Diff. Negus. d. p. 4. n. 6. MoX. de accid. pign. n. 12. Costal. in l. 34. ff. de pign. act. & commun. Interpretes in d. l. fin. C. de pact. pign. Et ne quidem, si pactum hoc inter debitorem & tertium, veluti indeiustorem, fuerit initum, valere, contra Treutleri *d. l. ibiq;* citatorum & commun. DD. sententiam defendere nitar. Sed an pactum hoc iuramento confirmari possit? non minus controvertitur: Distingendum hic arbitror inter decisionem Iuris Civilis & Canonici: De Iure enim Civili res videtur liquida *ex L. 5. C. de LL. de Iure vero Canonico ita statuendum: pactum quidem hoc non confirmari, sed manere nullum, cum ab ipso Iure Canon. sequente haftenus Ius Civile in e. significante 7. de pign. improberetur, iuramentum tamen, si accesserit, esse servandum arg. c. cum contingat extr. de iurejur.* An vero consuetudine firmari possit? Nego *arg. d. l. fin. l. 2. C. que sit long. consuet. c. fin. ibiq;* Gl. *vers. rationabilis extr. de consuet.* Reiches Absch. zu Augsburg de Anno 1551. §. Und nach dem etwan hin vmd wider. An renuntiatio debitoris? rursus nego, quippe cum hoc pactum à Constantino non tantum in favorem debitoris, sed & in odium creditorum ac fœneratorum, *arg. d. l. fin.* sit annullatum, & ob utilitatem publicam prohibitum.

V I I I.

Visis causis, subjectis, ac adjunctis pignorum, methodus suadet hîc subijcere de effectu: pignoris constitutionem sequente, qui est vel immediatus, vel mediatus: ille est efficere ipsam rem: (a) hic multiplex: vel enim sunt effectus proprii, qui scil. ex constitutione pignoris in specie, vel communes, qui ex constitutione tam pignoris quam hypothecæ oriuntur: (b) proprii effectus pignoris specificè sumpti sunt jus possidendi (c) excipiendi, (d) & retinendi (e) communes sunt jus agendi & jus distrahendi.

(a) Et quidem totam & in solidum; ita ut non cesset in totâ re quantum creditor ad unguem non est satisfactum, & haftenus patet obligationis pignoris propriam plane esse naturam ab obligatione principali, quæ ut maximè dividua sit, l. 11. §. 1. ff. de duob. reis, obligatio tamen pignoris individua est & manet, l. 65. ff. de eisd. l. 1. C. 2. C. si unus ex plur. ita ut licet volenti quoq; creditori pars soluta sit, l. 6. C. de distr. pig. aut alias obligatio ex parte extincta, l. 16. C. eod. nihilominus res oppignorata in solidum maneat obligata, donec vel extremus renunciis fuerit exsolutus, d. l. 65. l. 85. §. pen. ff. de V. O. Sich. ad rubr. C. de pig. & hyp. n. 35. Oldendorp. de Action. clas. 3. Act. 10. ibiq; de qus practica n. 4. Hinc licet ex L. 12. tabb. obligatio active & passive inter heredes & in heredes plures creditoris aut debitoris dividatur, pignoris tamen obligatio (exceptâ tamen obligatione tacitæ hypothecæ, quam habent legatarii in bonis testatoris, l. 1. circa fin. C. commun. de legat.) individua manet l. 8. §. 2. C. l. 11. §. 4. ff. de pign. act. l. 1. C. de iur. pign. l. 1. C. si unus ex plur. Hinc & singulis heredibus creditoris persecutio pignoris in solidum contra quoscunq; possessores datur, ita ut aut totum debiturum solvere, aut re totâ cedere cogantur l. 2. C. si unus ex plur. Oldendorp. d. l. num. 4.

Böcher.

*Bocer. p. 1. cl. 2. Disp. 12. th. 74. idq; non solum, si una res, sed etiam si plures
sint obligatæ, ut nisi toto debito soluto, nulla ex his liberetur l. 19. ibiq; lastè
Gorbos. ff. de pig. & hyp. l. fin. ff. quib. mod. pig. solv. Et si aliud statueretur in
hypotheçâ generali, vix res reperiret exitum, quod exemplo innuit Neguf.
p. 8. m. 1. n. 50. Disquisitionis hic erit opportuna: si rem duobus obligatam
ponamus, An singulis teneatur in solidum, aut pignori ita teneri possit? Quod
ICTus in l. 16. §. 8. ff. de P. & H. expressè affirmat, cui contradicit Faber. dec.
21. c. 9. ubi non magis rem duobus obligatam in solidum esse posse ait, quã
ut duo ejusdem rei in solidum sint domini, & se hac in re à Triboniano, à
quo manum esse adnotat dicto textui, & ab omnibus interpretibus dissen-
tire profitetur, quem refutat Bach. de pign. l. 3. c. 3. lastè. (b) pignore scil. &
hypotheçâ specificè sumptis, & licet utraq; hæc species, ut ita loquar, non
semper maneat in naturâ suâ, quã initio ex constitutione habet, sed ex post-
facto aut accidente in speciem sibi oppositam interdum quasi transformetur,
& inde fieri possit, ut, quod initio uni speciei dicebatur proprium, alteri
speciei etiam communicetur, atq; hætenus omnes effectus possint dici com-
munes, non tamen proprium uni speciei tribuitur alteri, qua tali, sed muta-
tâ qualitate, Hinc melioris dispositionis gratia effectus ad quamlibet spe-
ciem, quã talem, ordine referre hic mihi non inconveniens visum fuit. (c)
seu ipsâ possessio quæ factâ traditione transit in creditorem, l. 35. ff. de pign.
act. Bocer. d. Disp. 12. th. 67. Sed quæ ac qualis possessio in creditorem transie-
ratur, maxime est controversum: Pleriq; enim DD. creditori tantum natura-
lem possessionem tribuunt, quibus etiam adsentit Meier in Col. Argent. b. r.
th. 17. multi tantum detentionem, qualis est apud depositarium, commoda-
tarium, & c. Ego autem non solum naturalem, sed & civilem possessionem
penes creditorem esse, defendere tentabo, tum quod creditor multoties dicitur
possessor pignoris, l. 17. §. 1. ff. ad SC. Vellej. junctâ l. 10. ff. de P. & H. qui-
nimo bonæ fidei possessor, l. 22. §. 2. ff. de pign. act. possidere l. 1. §. 15. ff. de ac-
quir. poss. l. 19. §. fin. ff. de furt. & c. possessio apud eum esse, l. 37. ff. de
acq. rer. dom. possessionem retinere, l. 40. in pr. ff. de acquir. poss. agit ad eam
restituendam. d. l. 22. §. 3. ff. de pig. act. habet contra quoscunq; possessores
amissâ possessione hypotheçariam per alleg. th. 9. lit. c. & d. interdicta pos-
sessoria Ob. in l. 1. ff. de pig. act. Neguf. p. 3. m. 1. n. 31. & m. 2. n. 33. ibiq; citati.
tum quod debitor rem precario rogat & conducit à creditore, l. 22. §. 3. l. 29.
l. 35. in fi. l. 37. ff. de pign. act. l. 36. ff. de acquir. poss. l. 6. §. fin. ff. de precar. l. 2. C.
de distr. pign. jam autem qui conducit, hoc ipso possessionem, quam etiam
habet, amittit, l. 19. ff. de acquir. poss. alieno nomine possidere incipit, l. 37. ff.
eod. l. 77. ff. de rei vind. facit maxime etiam pro hac sententiâ, l. 1. §. 15. ff. de
acquir. poss. & l. 16. ff. de usurp. (d) seu exceptio, quã possessor defenditur,
& hæc in specie vocatur exceptio pignoratitia, l. 6. §. 9. ff. com. divid. & pi-
gnoris defensio l. 10. C. de pig. act. (e) Vulgo jus retentionis: potest enim
pignus datum pro pecuniâ debitâ ex unâ causâ retineri & pro aliâ pecuniâ,
quod sine pignore debetur, l. unie. C. etiam ob chr. pecun. sic hoc jure usure
pactio promissæ servari possunt, l. 4. l. 22. C. de usur. quando autem pignus
equè teneatur pro usuris ac forte principali, vide Neguf. p. 5. m. 1. n. 10. & seqq.
Quinimo ex hoc jure retentionis ob pignus postea inductum sensum videtur.
ut res retinere aliâs liceret, eo argumento, quod res dicitur retineri quasi
loco pignoris. l. 15. in fin. ff. de furt. l. 13. §. 8. ff. d. act. empr. Vide Balduinum
de pign. c. 13. per tot.*

Jus hoc agendi vel cum ipsâ pignoris constitutione ex obligatione directè nascitur, vel jus constitutum consequitur & ex accidente seu postfacto existit: ex obligatione pignoris creditori directè nascitur duplex agendi jus: reale & personale: reale rursus vel petitorium, (a) ut actio serviana, (b) & quasi serviana, (c) vel possessorium, ut interdictum salvianum: (d) personale, ut actio pignoratitia: (e) jus, quod consequitur, & ex postfacto existit, pro qualitate accidentis est varium. (g)

(a) petitoria judicia seq. actiones nomino non simpliciter, sed in comparatione interdicti Salviani, propterq; affinitatem, quam habent cum aliis judiciis petitoriis, quomodo etiam appellatur à Negus. p. 8. m. 1. num. 1. Serf. Et ideo. VVesemb. in parat. ff. de sal. interd. n. 2. & in hanc sententiam commun. DD. tradunt, quod actiones hæ sapiant naturam petitorii, quos citat Negus. d. l. (b) à Servio Prætor, qui eam introduxit, ita dicta, arg. §. 7. l. de action. Myns. ibi num. 10. Et est actio in rem, l. 17. ff. de P. & H. l. 18. C. eod. prætor, d. §. 7. quâ locator res coloni in fundum conductum illatas ac inventas, & expressâ conventionem, per ea quæ tradidi supr. l. 2. lit. k. pro mercede & deterioratione, d. l. 2. lit. l. pignori obligatas, petit & vindicat. l. 4. l. 5. C. de remis. pign. (c) quia ad exemplum ejus introducta, d. §. 7. l. 1. in f. C. de precar. interdum simpliciter serviana: l. 3. pr. l. 18. l. 21. §. 1. ff. de P. & H. l. fin. C. de O. & A. l. 19. C. de usur. interdum utilis serviana: l. 13. §. 1. ff. ad SC. Vellej. interdum pignoris vindicatio l. 16. §. 3. ff. de P. & H. l. 10. C. de pign. act. & persecutio: l. 17. ff. de P. & H. l. 18. C. eod. quandoq; abusive pignoratitia l. 7. §. 12. ff. com. divid. in jure appellatur. Et est similiter actio in rem, d. l. 17. & 18. prætor, d. §. 7. quâ creditor l. 3. §. 3. ff. ad exhib. res quasq; d. §. 7. ibiq; Cujac. in not. (rebus coloni, pro quibus, serviana competere dixi, exceptis) pignori tacite vel expressè sibi obligatas l. 1. C. com. de leg. persequitur l. 66. in pr. ff. de evict. l. 2. C. de prætor. pign. Et directâ datur creditori, cui pignus est constitutum, ejusq; heredibus d. §. 7. l. 1. C. si un. ex plur. utilis verò cessionario vel emptori t. r. ff. C. de hered. vel act. vend. creditori, cui pignus pignori obligatum est, l. 13. §. 2. ff. de P. & H. l. 1. C. si pign. pignori vel nomen debitoris l. 4. C. que res pig. vel res aliena, cui? postea dominus factus est. l. 22. ff. de P. & H. Creditor autem agens servianâ vel quasi serv. probare debet jus pignoris ex parte sui, & possessionem ex parte rei conventi l. 23. ff. de probat. ut & rem in bonis debitoris fuisse tempore contracti pignoris l. 3. l. 15. §. 1. ff. de P. & H. Bachov. de Action. Disp. 3. th. 37. lit. a. quod quidem indubitatum, si contra debitorem agat, dubium verò, si contra tertium possessorem, à quo ei quæstio domini refertur. Glossa enim in §. Item serviana 7. Serb. Quasi serv. l. de Act. tenet, creditorem dominium probare tenere, videl. debitorem, tempore obligationis rei obligatæ dominium fuisse, sed rejectâ hac opinione Glossæ, quam etiam diabolicam DD. vocant, contrariæ sententiæ, scil. & hoc casu sufficere probationem, rem in bonis debitoris fuisse tempore obligationis, ut communi, ac in Camera Imper. receptæ, teste Gail. 2. O. 26. ibiq; cit. DD. subscribere non rememor. Creditor autem hodiè (licet olim secus fuerit l. 16. §. 3. l. 21. §. fin. ff. de P. & H.

l. 14. l. 24. C. eod.) adversus tertium possessorem, principali debitore ac fideiussoribus nondum personali actione contentis & excussis, hac actione experiri non potest per Noſ. 4. cap. 2. ibiq; Cujac. Auth. sed hodie C. de O. & A. Auth. Hoc si debitor. ibiq; Stich. n. 3. & Feqq. C. de P. & H. Bocer. d. Diff. 12. th. 73. Oldend. de Action. cl. 3. Act. 10. de defus. rei. n. 4. Negus. d. p. 8. m. 1. n. 11. ibiq; citati Bach. de Action. Diff. 3. th. 37. lit. b. nisi tamen possessor esset de heredibus debitoris vel fideiussoris, Gl. & Barr. in l. mulier. 19. ff. qui pot. in pign. eiq; referens Negus. d. l. n. 16. vel hi notoriè non essent solvendo, arg. l. 6. ff. de dol. Gail. 2. O. 27. n. 14. vel non facillè conveniendo v. g. si sint abientes Stich. ad d. Auth. Hoc si debitor num. 23. vel potentes Gail. n. 25. vel pignus lite pendente sit alienatum Gl. & DD. in d. Auth. vel possessio pignoris culpà amissà, cum exceptione doli à debitore removeretur l. 4. §. 8. ibiq; Corb. ff. de dol. mal. exceptr. An cum hac actione hypoth. actio personalis cumulari possit? Afirmativam sequuntur Practici Gail. 2. O. 26. n. 4. Mynt. l. O. 58. ubi in Cam. quondam in causa Gravewroth contra Schöneberg hanc cumulationem admittam, totiusq; Germaniæ consuetudine receptam testatur, quam sententiam limitandam puro, ubi contra tertium possessorem agendum, An etiam in hac actione juretur in litem, affirmo per l. 21. §. fin. l. 16. §. 3. ff. de P. & H. l. 68. in ff. de rei trad. Oldend. de Act. cl. 3. Act. 10. §. 5. Bocer. d. Diff. th. 72. Negus. d. p. 8. m. 2. Diff. Ant. Faber. de cas. 92. err. 10. & 16. conjest. c. 15. An in eà libellus alterpativus admittatur, ut scil. vel res restituatur, vel debitum solvatur? quod nego, quia solvere est præstatio personalis, quæ oritur ex ipso contractu principali, & sic nihil commune habet cum actione hypothec. Contrarium statuit Gail. 1. Obj. 62. n. 8. qui non tam videtur respexisse ad naturam hujus actionis, quam ad facultatem, quæ concessa est reo, solvendi debitum, & sic se liberandi ab obligatione principali, & simul accessorià juxta l. 16. §. 3. ff. de P. & H. l. 12. §. 1. ff. quib. mod. pign. solv. Præscribitur huic & suprad. actioni à tertio bonæ fidei possessore 10. annis inter præsentès, & 20. inter absentes l. 1. & 2. C. si ad & credit. præsc. opp. l. fin. C. de O. & A. à malæ fidei possessore 30. annis l. 7. in pr. ibiq; Corb. lit. c. de præsc. 30. ann. idq; de iure Civili: fecus de jure Canonico, quo nulla procedit præscriptio, nisi ablit mala fides, c. fin. extr. de præscript. Ab ipso verò debitore, ejusq; herede 40. annis. d. l. 7. §. 1. l. 1. §. 1. ibiq; Corb. g. Trent. d. D. 1. th. 7. in fin. Oldendorp. de action. d. cl. 3. act. 16. Bocer. d. Diff. 12. th. 7. 5. (d) à Salvio Iuliano Prætoriani Edicti conditore, quod locatori datur adversus colonum, ad possessionem rerum pignoratatum adquirendam l. 1. & r. 1. ff. C. de salv. interd. & quidem directum ex solâ causâ conductionis rustici prædii, utile verò ex causâ locationis prædii etiam urbani, facit quod omnes LL. sub. tit. ff. & Ch. 1. loquantur de colono, & rebus ab eo in fundum conductum investitis: sic quoq; directum contra debitorem tantum, l. 1. C. de præcar. & interd. Salv. utile etiam contra tertium possessorem causam à conductore habentem l. 1. ff. de interd. salv. Doctores tamen commun. statuunt, directum quidem interd. ex causâ locationis, utile verò ex quâcunq; causâ, & cuicunq; creditori, & contra tertium quemlibet possessorem, dari. laſon. in §. Item serviana. 7. num. 85. & 94. l. de action. VVesembin Parat. ff. de salv. interd. n. 5. Negus. p. 8. m. 1. n. 5. & m. 3. n. 19. ibiq; citati. Vide de hoc late Menoch. remed. 3. adipisc. pass. (e) quæ cum non nisi soluto demum pignore cum effectu maxime competat, eam ad thesin finalem, si prius modos solvendi pignoris præmiserim, reſcicio (f) quæd.

quoddam enim jus agendi seu potius actiones quædam jure quodammodo proprio, quædam vero jure magis & nomine debitoris, à creditore exercentur, illius generis esse videntur actio Pauliana. §. 6. *l. de Actionibus, DD. l. i. C. i. r. ff. C. que in fraud. credit.* cui non multum dissimilis actio Calvisiana, de quibus Oldend. *de Act. cl. 6. Act. i. C. 3.* Actio seu iudicium stellionatus *l. i. in fin. l. 16. §. 1. l. 36. in pr. C. §. 1. de pign. act.* actio L. Aquiliae utilis. *l. 27. ff. de P. C. H. Actio furti. l. 22. pr. ff. de pign. act. l. 79. l. 87. ff. de furt. non creditorenis, sed in solidum r. 15. in pr. ff. eod.* Actio ad exhibendum *l. 27. ff. de P. C. H. Actio quod metus causa. l. 22. §. 1. ff. de pign. act.* Actio interdicti ne vis fiat ei, qui in possessionem missus est. *r. ff. ne vis fiat ei. Actio in factum l. 3. §. 2. ff. d. r. deniq; interdicta seu remedia possessoria. Bach. ad Treutl. Col. 2. Disp. 18. ib. 2. lit. B. Supr. ib. 8. lit. d.* Hujus generis, quas scilicet creditor exercet jure magis & nomine debitoris, sunt utilis vindicatio servitutis prædii pignorato debitæ; hanc enim creditor habet. *l. 9. ff. de oper. nov. nunc. l. 16. ff. de servit. Actio finium regundorum. l. 4. §. 9. ff. fin. regund. Actio communi dividundo. l. 7. §. 6. C. §. 12. C. seq. ff. com. divid. l. 2. C. eod. petitio cautionis damni infecti. l. 11. ibiq; Gorb. ff. de damni. infecti.* His licet adhuc quædam actiones, quæ saltem per accidens & occasione pignoris nascuntur, quarum aliæ actiones propriè dictæ, aliæ persecutiones extraordinariæ & implorationes officii iudicis, adici possent; tamen cum non directò ex pignore oriantur, neq; universæ æqualiter & propriè effectus pignoris dici possint, & adeo earum tractatio directò huc non pertineat, ne nimium evagando propositi septa transilire videar, hæc pauca enumeratæ, pariterq; tactæ sufficiant.

X.

Sequitur alter effectus communis, (a) qui est jus distrahendi, seu vendendi rem pignoratam, (b) competens creditori, (c) si debitor moram necat in solutione: (d) quæ tamen distractio non nisi præcedente legitimâ interpellatione, (e) debitâ solennitate, (f) & bonâ fide (g) fieri debet: (h) eaque sic legitimè ac ritè factâ, (i) creditor traditione (k) rei dominium (l) ad emptorem transfert, (m) deq; pretio sibi ipsi satisfaciendi potestatem habet: (n) non invento autem emptore, nec debitore satisfaciente, creditor à Principe (o) petere (p) potest, ut pignus (q) jure domini habere liceat. (r)

(a) qui nobilior ac principalis, sine quo cæteri ferè futuri sunt inutilis, dum creditor perpetuò servare debitori moroso pignus teneretur. (b) quæ si sit una & singularis, eam ipsam, si vero plures sint res obligatæ, rem unam ex illis, quam velit, distrahere potest *juxta l. 8. ff. de distr. pign.* dum tamen agat bonâ fide, neq; si re viliori distractâ posset consequi creditum, distrahat rem pretiosorem, quam non distrahi debitoris intererat, *arg. l. 5. §. 10. ff. de reb. eor. qui sub. iur. Gl. in l. 6. C. de distr. pign.* eo enim casu diceretur in dolo esse, & teneretur debitori ad interesse, prout ex DD. notat Negus, *d. p. 6. m. 1. n. 28. vers. Quinto limita.* (c) *r. i. ff. C. de distr. pign. & quidem, ut venditio plenarium effectum habeat, anteriori, si plures cre-*
ditor, s

denā re Ecclesiasticā, aut minoris, modō ab initio reēd fuerit constitutum pignus, post Barr. & Bald. dicit Neguf. d. l. & post eum Bach. d. l. 3. c. 23. nu. 6. (h) quod si verō creditor his penitus neglectis aliter rem pignoratam distrahat, liberum est debitori vel vindicare eam ab emptore (si quidem contractus esset nullus, l. 2. C. si vend. pign. ag.) vel oblato debito pignoratitā adversus creditorem agere, l. 1. C. si vend. pign. ag. ibiq. Cujac. in par. d. l. 4. in f. C. de distr. pign. (i) Equidem ubi facta nec dum est, quominus fiat, offerendo debitum & ipse debitor, & alius efficere potest, ceteroquin, nisi oblato actu fiat, non potest venditio impediri, etiamsi creditori, ne venderet debitor, denunciaret l. 2. C. debitor vend. pign. imped. post venditionem, autem ritē factam sera est oblato & frustra, l. 1. C. si antiq. cred. pign. Geil. 2. Obs. 18. n. 13. (k) ceteroquin ex venditione nudā dominium in emptorem non transfertur. arg. l. 20. C. de pact. neq. actio in rem l. 13. l. 15. C. de distr. pign. (l) quamvis ipsemet creditor dominus non sit, l. 46. ff. de acq. rer. dom. §. 1. l. quib. al. lic. quod valde speciale hic. (m) adeo, ut ab eo avocari non possit, ne à debitore quidem, quantumvis illi pretium offerente, l. pen. C. si antiq. cred. l. 7. l. 18. C. de distr. pign. nisi in venditione hoc expressē cautum ac conventum, l. 7. §. 1. ff. d. r. l. 13. de pign. act. arg. l. 43. ff. de pact. quo casu non solum mandata à creditore actione debitor soluto vel ablato pretio ex vendito agere potest adversus emptorem, sed etiam rem suam vindicare, aut in factum actione experire potest, l. 13. ff. de pign. act. neq. creditor ita vendens de evictione (nisi in dolo fuerit l. 2. C. credit. e. silt. pign.) tenetur l. 11. §. 6. ff. d. act. empt. l. 50. ff. d. evict. l. 13. C. eod. t. r. C. credit. evict. pign. sed emptori contra debitorem, cui profecit solutio, actio utilis ex emptio datur, l. 74. §. 1. ff. de evict. vel contraria pignoratitia, quam ei creditor cedere tenetur l. 38. ff. d. r. si tamen creditor evictionem promiserit, de ea tenetur l. 1. C. cred. e. silt. pign. sed si promiserit creditor duplum evictionis nomine & exactus fuerit, an duplum repetere poterit à debitore? Extra hos tres casus, quos ponit Neguf. d. p. 6. m. 1. num. 41. 1. si aliter rem vendere non potuit, 2. si ex consuetudine dupla promittenda sit. 3. si ob duplam promissam pluis rem venderit, creditorem saltem regressum in simplum habere statuo, per l. 22. §. fin. C. seq. in pr. de pign. act. (n) l. 13. ff. de distr. pign. l. 7. l. 9. C. eod. & si non totum suum creditum ex pretio consequi possit, manet ipsi salva actio personalis pro residuo. l. 9. §. 1. l. 12. in f. ff. d. t. l. 3. l. 9. C. eod. l. 10. ibiq. Gl. C. DD. C. de O. & A. creditorq. pretium in leviolem causam imputare potest, l. 73. l. 101. §. 1. ff. de solut. Treutl. Sol. 2. Disp. 29. ib. 3. lit. c. (o) etiam à iudice inferiori, quasi partibus Principis fungente, dominium hoc impetrari & addici vulgo DD. statuunt, referente Neguf. d. m. 1. num. 10. quos erroris in hoc arguit Bachov. de pign. l. 3. c. 31. m. 1. (p) cuius petitionis formam & requisita vide, in l. 2. §. 3. C. de jur. dom. imp. (q) & quidem totum, si speciale sit pignus, dummodo reddat superfluum, si generale, pro modo debiti, l. 15. §. 3. de rejudic. l. 1. C. de jur. dom. (r) l. 2. l. 3. §. 3. C. d. t. l. fin. C. si in caus. jud. pign. Et quo obrento, adhuc intra biennum, à die additionis numerandum, permissum est debitori, debitum offerre cum usuris & damnis, & rem recuperare, lapsō verō biennio, dominium irrevocabile creditori acquiritur, d. l. 3. C. de jur. dom. imp. Et si postmodum vincatur res creditori, non amplius actione pignoratitia contraria, sed utili ex empto experire potest. l. 24. in pr. ff. de pign. act.

XI. Cūm

Cum jus distrahendi cum effectu priori seu potiori credito-
ri jure competat, (a) & una eademq; res pluribus nonnunquam
obligetur, disceptari solet inter creditores de prioritare ac
prærogativa: (b) quam dico esse vel juris ordinarii, vel ex-
traordinarii: illam dico, quæ est ex tempore, & hac trita de-
terminatur regulâ: qui prior (c) est tempore, (d) potior
(e) est jure: (f) hanc, quæ est ex privilegio (g) à Lege
(h) concessio; vel intuitu personæ, & perpetuò est annexa
hypothecæ tacitæ generali, qualis est prærogativa mulieris,
(i) pupilli, (k) vel intuitu rei ac causæ, & est vel annexa
hypothecæ, eique vel tacitæ, vel expressæ; tacitæ rursus vel
generali, qualis est prærogativa filici, (l) vel speciali, qualis
est creditis ad ædificii restitutionem: (m) redemptoris ser-
vi capti ab hostibus: (n) creditis in militiam emendam:
(o) Expressæ, ut est prærogativa creditis rem suam cum
constitutione hypothecæ in eâ ipsâ: (p) constituentis sibi hy-
pothecam instrumento publico, (q) vel quasi publico: (r) vel
non annexa hypothecæ, (s) qualis est creditis in funus,
(t) ad rem emendam, (u) conservandam, (x) ad merces
transvehendas ac salvandas: (y) Reipublicæ creditricis. (z) In
concurfû horum omnium, primùm locum assigno hypothe-
cariis privilegiatis, (aa) secundum hypothecariis nudis, (bb)
tertium privilegiatis simplicibus. (cc)

(a) l. 1. §. fin. C. si antiq. cred. confer. notat a th. præced. 10. ad lit. C.
(b) de qua in genere sciendum, quod competat vel ratione domini rei ex-
stentis, l. 24. §. 2. ff. de reb. aut. jud. poss. l. 3. §. ff. de pecul. vel ratione hypothe-
cæ, l. 9. l. 3. ibiq; Br. C. qui pot. in pign. l. 6. C. de bon. aut. jud. vel ratione
privilegii, d. l. 9. l. 3. quod cum eo qui in al. pot. l. 33. ff. de reb. aut. jud.
20 ff. de posteribus hic acturus. (c) prior intelligitur is, qui cum debi-
tore prius de hypotheca convenit, l. 8. C. qui pot. in pign. licet poste-
riori res tradatur l. 12. §. fin. ff. eod. non is cum quo prius convenit de pecu-
niâ credendâ, & pignore accipiendo l. 11. in pr. ff. eod. Item is prior intel-
ligitur, qui in diem, l. 12. §. 2. ff. d. r. vel sub conditione accepit hypothe-
cam, eo, qui post accepit purè d. l. 11. §. 1. ibiq; Cofal. item is qui priori
pecuniam offert, l. 3. §. 1. ff. qui pot. in pign. l. 5. C. eod. aut eo renuente
obligatum deponit, l. 5. ff. de distr. pign. ut etiam notavi th. præced. lit.
e. (d) tempus hoc non dico annum, non mensem, quin nec diem, sed
potius pene momentum, ut qui quandocunque tempore prior sit, etiam
potior sit jure Geil. 2. th. 25. num. 3. ibiq; citati DD. Bach. de pign. l. 3. c. 3.
Masc. de prob. concl. 1228. num. 26. Diss. Bart. Goth. ad l. 16. §. 8. lit. a. ff. de

P. & H. Hott. de pign. c. 4. Sed queritur, quid juris, si duobus creditoribus concurrentibus non constet uter prior sit? Quidam statuunt, quod ille vincat, qui horam probat certæ diei contra eum, qui probat quidem se eadem die accepisse pignus, sed horam probare nescit: Ita distinguen- dum puto: Aut unus eorum tantum possidet, & hic vincit, *per text. in l. 10. ff. de P. & H. l. 13. C. de rei vind.* idque ex communi Reg. quod in pari causa melior sit conditio possidentis: Aut nullus possidet, & potior erit causa occupantis: *arg. 14. pr. ff. de vexal. act.* à qua distinctione non videtur alienus Negus. *p. 5. m. 2. num. 31.* quod si verò hic pignus datum sit pro parte, singuli pro ratâ partem in eo habebunt, *l. 10. l. 16. §. 8. ff. de P. & H. (e)* non tantum sortis nomine, sed etiam accessoriorum, ut uti- rarum *l. 18. l. 20. in f. ff. qui pot. in pign. Negus. d. l. num. 10. Geil. 2. Obs. 25. num. 17. (f) l. 10. & seq. ff. qui pot. in pign. l. 1. l. 2. in f. l. 4. C. 3. C. eod. c. qui prior. de R. l. in 6.* quæ regula non modò in pignore conventionali *per dd. ll. verum etiam judiciali, d. l. 10. & prætorio l. 2. ubi Sich. C. eod. Geil. 2. Obs. 25. num. 3. PVEtenb. in parat. r. qui pot. in pign. num. 2. (Diff. Treutl. Sol. 2. Disp. 24. th. 6. lit. e. in fin.)* dummodo ex diversis causis tituli- que missio facta sit, *l. 5. §. 2. ff. ut in poss. legat. Cujac. in parat. C. eod. Berlich. p. 1. concl. 47. num. 2. & seqq.* locum habet. Et non solum tem- pore prior, potior est privato posteriori, sed & fisco, *l. 8. l. fin. ff. qui pot. l. 2. C. de privul. fisci. & Reipublicæ l. 4. C. qui pot. ibiq. Sich. num. 1. Schneid. & v. in §. fuerat. num. 56. l. de Ad. Boccr. d. Disp. 12. th. 87. Harpr. ad S. 4. num. 239. l. quib. mod. re contr. ibiq. allegati.* Opportunæ ac elegantis hic est disquisitionis de bonis post utriusque creditoris hypothecam generalem quæsitis: An prior etiam in his omnino potior sit, an secundus cum eo concurrat? posterius affirmat *Gl. in l. si is qui ff. de jur. fisci & in l. Idemq. 7. §. fin. ff. qui pot. in pign. Prius affirmat Negus. d. p. 5. m. 2. num. 39. & relati ab eo & Gl. ubi & magis communem hanc esse dicit, in quam & me hic rapi potior, in fisco autem, ut hic aliis anterioribus, in bonis post contra- ctum cum fisco initum acquisitis, præferatur, *ex l. 28. ff. de jur. fisci. id speciale esse statuo.* Non etiam hic distinguendum inter generalem, & specialem hypo- thecam priorem, *l. 2. ff. qui pot. in pign. l. 6. C. eod. Geil. d. Obs. 25. Myns. 4. Obs. 94.* neque inter species hypothecæ, sive quæ concurrunt, sint ejus- dem generis aut speciei, sive diversæ, & sic v. g. qui priorem habet taci- tam hypothecam, non solum alii tacitam *Meier in Coll. Argent. b. 1. th. 3. sed & expressam posteriorem habenti præferatur, l. 1. C. si propter publ. pen- sit. Negus. d. p. 5. m. 2. num. 10. Bach. d. l. 4. c. 7. in pr. Diff. Sich. ad rubr. C. in quib. caus. pign. num. 3. & 4. ampliationes & limitationes superioris regulæ si quis desiderat, adeat Negus. d. p. 5. m. 2. Berlich. p. 1. concl. 46. (g)* scil. tali, per quod posterior tempore priori præferatur, & quod adeo est à jure singulari, quomodo sumitur verbum privilegii, *in l. 34. ff. de reb. aut. jud. aliàs laxiori sensu hoc, quod prior tempore potior sit jure, etiam privilegium dici potest, quomodo vocatur in l. 10. ff. qui pot. in pign. l. 12. C. eod. (h) Nos. 97. in pr. ibi præponere juniores existentes ex privi- legiis à L. datis, (1) ratione dotis contra creditores anteriores omnes ferè chirographarios & hypothecarios tacitam hypothecam habentes §. 29. l. de Ad. l. unic. §. 1. C. de rei ux. act. idq. apud DD. extra controversie ale- am quodammodo est positum, verum utrum ea prærogativa se etiam eò ex- tendat,**

tendat, ut mulier etiam creditoribus expressam anteriorem habentibus præferenda sit? de eo mirifice digladiantur DD. A parte contradicentium ita se Scheidivv. in *S. fuerat.* n. 58. ibiq; plurimi Interpretes *l. de Actio.* Sich. in *l. Astidius.* 12. n. 18. *C. qui pot. in pign.* Negul. p. 2. m. 4. n. 98. *§ p. s. m. 2. n. 23.* Wesenb. in *parat. h. t. num. 3.* Gail. 2. O. 25. ubi n. 10. secundum hanc opin. judicandum, nec meminisse Cameram ab eâ recessisse, ait Græv. l. 2. *concl. 25. n. 1.* Coler. *de proces. exec. p. 2. c. 3. n. 276.* Gylman. *Symphor. rom. 3. p. 1. p. 146. lit. H. Verb. Hypotheca.* Hartm. l. 2. t. 27. O. 17. & plurimi citati ab his & ab Harpr. ad *S. creditor. 4. T. quib. mod. re contr.* nbi n. 233. præter hos, 22. DD. pro hac opin. citat. Ab aientium parte stant Vultej. ad *d. S. fuerat.* n. 10. Treutl. *Vol. 2. Diss. 24. th. 7. lit. b. ibiq;* Bachov. *Goed. Conf. Marburg. vol. 1. conf. 24. n. 301.* Cothman. *Vol. 2. Resp. 21. num. 20.* *§ seqq;* ibiq; citati, ubi restatur hanc opinionem facultatem luridicam Rostochienicem non solum consulendo, sed & pronunciando semper secutam esse. Beilich. p. 1. *concl. 45. n. 6.* *§ seqq;* ibiq; plurimi allegati DD. Bocer. *d. Diss. 12. th. 92.* Myns. ad *d. S. fuerat.* n. 12. *§ Cent. 4. Obs. 13.* ubi secundum hanc in Camerâ judicatum in causâ Episcopi Salzburgensis & Oertneri refert: hujus opin. affeclas, præter citatos, 26. citat Harpr. *d. l.* In tanto DD. consilium huic posteriori, tanquam de jure veriori, motus præcipue non solum, tam generalitate textus, toties repetitâ in *l. 29. § 30. C. de jur. dot. in Nov. 97. c. 2. § 3. Nov. 109. c. 1.* quàm rationis identitate in *l. 12. C. qui pot. in pign.* sed etiam hoc immobili fundamento, quod mulier præferatur ei, qui ad rem rescindendam credit, *d. Nov. 97. c. 3. Auth. Quo jure. C. qui pot. in pign.* & hic præferatur aliis anteriorem hypothecam habentibus *l. 7. C. eod. l. 5. § seq. ff. eod.* calculum lubens addo. Hæc autem præferentia locum habet in dote numeratâ (quam probare tenetur mulier, *arg. l. 2. ff. de probat. l. 1. de except. l. 2. de V. O. Gail. 2. O. 31. n. 1. Mascard. concl. 695. n. 7. § 8. Zanger. de except. c. 12. n. 7.*) non autem confessatâ per ea quæ notavi *supr. th. 3. lit. o.* quibus adde, quod dos â dando nomen habeat, *Wesenb. in parat. de jur. dot. num. 2.* eamq; numeratio, non scriptura faciat *l. 1. C. de dot. caut. Gail. 2. Obs. 61. n. 2. in fin. Beilich. p. 1. concl. 45. n. 40. § seqq;* ibiq; plurimi allegati, non etiam locum invenit in bonis paraphernalibus, & donatione propter nuptias *d. l. 12. § 2. d. Nov. 109. c. 1. Hartm. de credit. Obs. 18. Covar. 1. Var. res. 7. n. 1. Beust. de matrim. p. 2. c. fin. § observandum.* confer tradita *sup. th. 3. lit. o. Treutl. d. Diss. 24. th. 7. lit. c.* Sed si mulier præmortua, an etiam suprad. privilegium heredibus competit? non nisi filiis mulieris, exclusis aliis heredibus, competere cum Sich. ad *d. l. 12. n. 25.* Treutl. *d. l. Bach. d. l. 4. c. 13.* & communi DD. schola sentio *per. d. l. 12. § Exceptis.* (k) de cujus hypotheca dictum *supr. th. 3. lit. a. § seqq;* in bonis tutorum *l. fin. ff. de tut. § rat. distr.* & in re pecunia pupilli emptâ *l. 7. ff. qui pot. in pign. Wesenb. in parat. h. t. n. 3. Bocer. d. Diss. 12. th. 91. Bach. l. 4. c. 11. n. 1.* hoc autem privilegium non datur heredibus pupilli, *l. 19. § 1. ff. de reb. aut. jud.* (l) ratione debiti primipilaris *l. 3. C. de primip. tributorum & collectarum,* aut aliorum publicarum exactionum *als da sein Stewr / Zins / Schoß / Schatzung* *ic. l. 1. C. si propter public. pensit.* non ratione debiti ex contractu *l. 8. ff. qui pot. in pign. l. 28. ff. de jur. ssc.* hinc enim hypotheca sisci & privati pariter æstimantur, & sibi invicem ex tempore præferantur, confer *supra not. ad lit. f. & in dubio, si non constet, num siscus, num privatus prior sit, idem quod supr. lit. d. dixi de privatis, hic dicendum arbitrator.* (m) *l. 24.*

§. 1. ff. de reb. aut. jud. poss. (n) per rationem quæ est in l. 6. ff. qui pot. in pign. imo plus juris etiam habere videtur per l. 12. §. 7. ff. de capt. & post. VVesemb. in parat. n. 5. Bach. de pign. d. l. 4. c. 11. in fin. (o) No8. 97. in rubr. §. c. 4. Negus. d. l. n. 21. Gail. 2. O. 12. n. 3. (p) Negus. p. 4. n. 34. §. seqq. Gail. 2. O. 15. n. 7. (q) hic enim præfertur alii anteriori privatam desuper scripturam habenti l. 11. C. qui pot. in pig. Gail. 2. O. 25. n. 9. Grav. concl. 25. Harpr. ad d. §. creditor. 4. n. 265. ibiq. citati. Coler. de proc. exec. p. 1. cap. 10. n. 163. Cotlman. vol. 5. cons. 34. n. 45. §. seq. (r) hoc dico quod trium probate fidei testium subscriptione legitime munitum, quod æquipollet publico d. l. 11. cum Auth. seq. C. de Testar. pr. quæst. 22. n. 5. Gail. c. l. n. 10. Negus. p. 5. m. 2. n. 8. §. 47. ubi etiam de requisitis hujus instrumenti edisserit; creditor tamen, qui habet privatam scripturam cum hypothecâ, præfertur ei, qui non habet hypothecam, licet publicum habeat instrumentum, Hartm. t. 27. Obs. 12. n. 3. (s) annexa tamen esse potest, si scil. habentes ejusmodi privilegium expressâ in super hypothecâ sibi prospexerunt, exemplum est in l. 8. ff. qui pot. in p. l. 2. C. de jur. republ. subsequentes enim creditores nullam hypothecam, nisi sibi de expressâ prospiciant; habere, omnino statuo. (t) l. 14. §. 1. ff. de relig. §. sumpt. fun. & licet hypothecam non habeat, Negus. p. 5. m. 2. n. 28. (diss. Angel. in l. quæstio. in pr. ff. de priv. sil. cred. Hart. Hartm. r. de credit. Obs. 11. in fin.) tamen præfertur omnibus creditoribus quamcunq; hypothecam & privilegium habentibus l. 45. ff. de relig. §. sumpt. fun. l. 3. C. eod. l. 4. C. de pet. hered. Bach. de pign. l. 4. c. 11. n. 3. Diss. Goth. ad d. l. pen. Negus. d. m. 2. n. 28. in fin. Treutl. vol. 2. Diss. 24. th. 7. lit. b. §. g. (u) l. 26. l. 34. ff. de reb. aut. jud. l. 7. C. qui pot. in pign. ibiq. Sich. Hartm. Hartm. r. de credit. Obs. 8. Corvar. 1. Car. resol. 7. n. 2. Gorf. Præter. (x) l. 5. §. 6. ff. qui pot. in p. veluti ad navem armandam, reficiendam, d. l. fabricandam, instrumentum l. 25. l. 34. ff. de reb. aut. jud. poss. (y) d. l. 6. §. 1. §. 2. qui pot. in p. (z) l. pen. ff. de reb. aut. jud. Treutl. d. Diss. 24. th. 7. lit. f. (aa) de quibus supr. lit. i. k. & seqq. hi autem si inter se concurrant, regulam suprad. qui prior est tempore, posterior est jure, & hic observandam exultimo, cum privilegiatus contra privilegiatum non utatur privilegio l. 7. ff. qui pot. in pig. dicta enim regula locum invenit in concursu mulierum carumq; heredum repetentium dotem, l. fin. §. 1. C. qui pot. in p. No8. 91. c. 1. item in concursu mulieris & creditoris mutuantis ad restitutionem ædificii, No8. 97. c. 3. item creditus sub hypothecâ in rem emendam aut reparandam d. No8. 97. c. 3. Gorf. quæstum est. Corvar. var. res. 7. n. 2. §. 3. (diss. Ant. Faber. 8. conjecit. 11. Negus. p. 5. m. 2. n. 17.) sic, si duo sint publica debita, antiquum præponitur posteriori. Nov. 91. c. 1. vers. sicut enim, suprad. autem regulam hic limito, ut obtineat, nisi ex his privilegiatis unus præ alio specialiori ac lautiori privilegio à lege sit honoratus, ut fiscus in causâ primipilari, qui omnibus aliis, etiam mulieri præfertur l. 3. C. de primip. l. 4. C. in quib. caus. pign. creditor mutuans ad emendam militiam, qui itidem mulieri aliisq; speciali favore præfertur d. No8. 97. c. 4. mulier, quæ ratione dotis fisco præferenda arg. l. fin. C. qui pot. in pign. Treutl. vol. 2. Diss. 24. th. 7. lit. b. ibiq. citatis. Diss. allegati ibi. (bb) l. 9. C. qui pot. in p. l. 6. C. de bon. aut. jud. poss. hi si inter se concurrant, recurrendum ad suprad. regulam, de qua supra lit. c. d. e. f. (cc) l. 10. ff. de pact. hi si inter se solos concurrant, regula sit, Privilegia non tempore, sed ex causa æstimabuntur l. 32. ff. de reb. aut. jud. sic ut magis privilegiatus

legiatus præferatur minus privilegiato, sic credens ad funerals præferatur omnibus creditoribus privilegiariis, & hypothecariis per tradita supra lit. 5. pariter privilegiati verò pariter admittantur *d. l. 32. & quidem non secundum analogiam arithmeticam, sed Geometricam. arg. l. 6. C. de bon. aut. jud. poss.* Supradictis creditoribus, scilicet hypothecariis ac privilegiariis, si ex bonis satis factum, sequuntur tandem chirographarii, qui nullâ habita ratione temporis, sine ullâ prærogativâ, æqualiter pro ratâ portione concurrunt *l. 6. C. de bon. aut. jud. poss.* de quibus fufius hic tractare laruz; evagari, instituti ratio non patitur. Videatur Berlich. *p. 1. concl. 48. per sor. ibiq; plurimi allegati DD. Hartm. Hart. t. de credit. Obj. 11.*

XII.

Solvitur pignus vel directo & immediatè, vel obliquè ac mediatè: hoc modo sublacione obligationis principalis (a) quæ fit solutione, eaq; naturali, (b) vel fictâ, (c) mutatione ac translatione obligationis, (d) aliisq; modis: (e) Illo modo creditoris voluntate, eaq; expressâ, (f) vel tacitâ, (g) rei interitu, (h) tempore, (i) solutione juris, quod in re obligatâ pignorans habuit, (k) consolidatione, (l) sententiâ, ac jurejurando: (m) taliterq; soluto pignoris vinculo, succedit actio pignorantia (n) directâ (o) & contraria. (p)

(a) cui scilicet accessit pignus, *arg. l. 43. ff. de solut. l. 178. ff. de R. I. quâ sublata per consequ. regulariter (sunt enim casus singulares in l. 30. §. 1. ff. ad L. Aquil. l. 27. ff. de P. & H. l. 7. §. 1. C. de præsc. 30. ann. l. 38. §. fin. ff. de solut.) simul tollitur pignus ad. h. Boer. d. diff. th. 97. Diss. Negus. p. 6. m. 2. n. 5. ubi contrarium regulare dicit ex l. 2. C. de luit. pign. quem textum negativè legendum esse vult Donel. ibi. Cujac. verò d. l. explicat de singulari casu, qui proponitur in præced. l. 1. cum quâ l. 2. hanc putat conjungendam esse §. Obj. 32. & 15. Obj. 23. quem sequitur Goth. ad d. l. 2. lit. u. (b) l. 49. ff. de solut. l. 9. §. 3. l. 10. 11. & passim. ff. de pign. act. nisi autem solutio totaliter fiat, pignus non solvitur l. 6. C. de distr. pign. l. 1. C. de luit. pig. quia pignoris obligatio est individua, per tradita *supr. th. §. lit. a.* nec refert num solutio à debitore, num à tertio, veluti possessore rei obligatæ facta sit l. 2. l. 12. §. 1. ff. quib. mod. pign. solv. & si creditor debitum recipere recuset, debitor pecuniam restato oblatam consignare, & in locum publicum deponere potest, quod vim solutionis habet, l. 1. C. qui pot. in pign. l. 10. l. fin. C. de pign. act. l. 9. C. de solut. l. 19. C. de usur. Harprecht. ad d. §. 4. n. 270. (c) ut si creditor quod debetur donet debitori l. 1. §. 1. quib. mod. pign. solv. acceptum habeat, l. 1. §. 2. ff. de pign. act. pacifetur de non petendo l. 5. in pr. ff. quib. mod. pign. solv. debitu nomine sibi qualitercunq; satisfieri permittit l. 6. in pr. & §. 1. ff. eod. l. 9. §. 3. de pign. act. (d) quæ fit per novationem l. 18. ff. de novat. l. un. in pr. C. etiam ob chir. pec. alia est mutatio obligationis, quando transfertur de persona in personam, quod fit, vel per delegationem, per quam cum fiat novatio, dubium non est, quin & ita pignora liberentur, vel quando judicium ab uno acceptum in personam aliam transfertur, qui casus proponitur in l. 1. §. fin. ff. quib. mod. pign. solv. (e) quos hic enumerare ac tracta-*

tra stare (dum ad materiam generalem de modis tollend. obligationum pertineant) brevitatis ergo supersedeo. Videantur DD. ad t. l. quib. mod. col. obl. Treutl. vol. 2. D. 29. per tot. & c. (f) per pactum remissionum directum vel immediate ad obligationem pignoris, ut scil. pignus remittatur, vel ab hypotheca discedatur, vel in obligationem principalem, ne debitum petatur l. 5. in pr. ff. quib. mod. pign. solv. (g) ut si creditor consentiat alienationi pignoris l. 7. in pr. l. 8. & s. 4. & seq. ff. d. t. l. 1. 2. & 4. C. de remis. pign. nisi salva causa pignoris sui, l. 4. s. 1. ff. quib. mod. pign. solv. Vel ut sibi de pretio venditionis satisfiat, l. 8. s. 10. eod. consenserit: consensus autem verbis vel facto declaratus requiritur, nec sufficit, quod sciverit creditor, rem pignoratam alienari l. 8. s. 15. ff. d. t. (Exceptis tamen certis casibus, ut si agatur de libertate l. 1. C. de remis. pign. aut re fisci. l. 8. eod. aut creditor publico programme de alienatione admonitus fuerit. l. 6. C. eod. aut dolo malo rauerit l. 5. C. ad SC. Vellej. l. 11. C. de distr. pign. Quid si autem creditor non in alienationem, sed in obligationem, scil. ut res sibi pignorata alii obligetur, consenserit, an & per ejusmodi consensum pignus liberetur? Affirmativa preplacet per text. in l. 12. in pr. ff. quib. mod. pign. solv. l. 12. s. 4. ff. qui pot. in p. Negus. p. 6. m. 3. n. 13. Bach. de pign. l. 5. c. 8. per tot. Quid si creditor ultro reddat pignus debitori, An eo ipso jus pignoris eum remississe presumendum, quod affirmo per l. 3. ff. de pact. l. 1. s. 1. ff. de liber. legat. (nec enim rationem hactenus solidam differentie inter legatum & redditionem inter vivos video) arg. l. 94. ff. de V. S. Bocer. d. Distr. th. fin. lit. C. Harpr. ad d. s. 4. l. quib. mod. ve obl. n. 273. & seq. Negus. d. l. n. 19. & 20. Bach. d. l. 5. c. 9. n. 2. Diff. Treutl. d. Distr. 1. th. 9. lit. b. ibiq. citati & commun. DD. in l. 2. & 3. ff. de pact. si tamen creditor non ultro, sed imploratus rem ad certum usum debitori restituat, hanc remissionis presumptionem cessare non diffiteor; sortis tamen principalis remissio haud presumitur, d. l. 3. de pact. quod secus in redditione chirographi l. 2. s. 1. ff. eod. l. 7. C. de remis. pign. Goth. ad l. 38. lit. z. ff. de O. & A. (h) sive res corporalis sit, sive incorporalis, l. 8. in pr. ff. quib. mod. pign. solv. modo interitus sit totalis: partialis enim partem saltem, quæ perit, ex obligatione tollit, & quod superest, obligatum manet, & hinc domo exusta, area manet pignori obligata, quoniam ea pro parte habetur l. 21. ff. de pign. alt. l. 29. s. per. ff. de P. & H. Imo ubicunq; quod superest, & extat, quocunq; modo partis rationem habere potest, manet in eo pignus, utcunq; mutata sit qualitas, idq; adeo verum, ut si quid accesserit, quod inducit qualitaris mutationem, id simul incipiat esse pignori obligatum, veluti si area pignorata impostum sit ædificium d. l. 21. si domus in horrum conversa, vel loco pignorato vinea implantata fuerit, pignus durat: l. 16. s. 2. ff. de P. & H. si proprietati accedat usufructus, plena proprietate tenetur l. 18. s. 1. ff. de pign. alt. Vvesenb. in parat. h. t. n. 3. (i) l. 6. in pr. quib. mod. pign. v. g. si de tempore conventum, quo vel principalis obligatio, vel hypotheca duraret, quam solutionem tamen non ipso jure, cum tempus non sit modus finiendæ obligationis, sed per exceptionem contingere largior arg. l. 44. s. 1. ff. de O. & A. Item prescriptione, cum enim hec obiter actioni Servianæ, de qua supra th. 9. lit. d. in fin. sequitur, quod per eam jus pignoris perimatur, late Negus. d. p. 6. m. 2. per tot. Bach. d. l. 5. c. 3. (k) soluto enim jure dantis, solvitur jus accipientis l. 31. ibiq. Goth. lit. p. ff. de P. & H. Exemplum est in l. 13. s. 1. eod. aliud in l. 1. & 2. C. si pign. pig. dur. l. 40. s. fin. ff. de pign. alt. sic si rem pignori dederit, qui utile tantum habet dominium, si hoc defici-

deficiat, ipso jure finitur pignus. *d. l. 31. de P. & H.* Item si quis rem emptam cum pacto commissorio, vel lege additionis in diem pignori dederit, & ad diem pretium non solvatur, vel melior conditio offeratur, similiter pignus finitur. *l. 4. §. 3. ff. de in diem addit. l. 3. ff. quib. mod. pign. solv.* Et ne quid præteream, inferendi hic loco non alieno casus admodum dubii, circa quorum decisionem Coryphæos Iuris nostri Bartolum & Baldum dissentire, & cæteros DD. certatim in partes abiisse video; 1. Si quis rem, cujus pretium 500. solidos excedit, sibi, citra insinuationis solemnitatem requisitam in *l. 34. C. de donat.*, donatam, pignori dederit? An, soluta seu revocata donatione, evanescat pignus. Affirmat Baldus in *l. 2. C. de resc. vend. in q. 13. Vers. Dicit etiam ibidem.* Negat Bartolus in *l. si res. ff. quib. mod. pign. solv.* 2. Si quis rem emptam pignori dederit, & hæc postea ex causâ lætionis ultra dimidium remedio *l. 2. C. de resc. vend.* ab ipso avocetur, An pignus in eâ ab emptore constitutum solvatur? Rursus affirmat Baldus *d. l. 1.* Negat Bartolus. cit. loco. Mihi, in hoc bivio fatis perplexo progressum meditati, cum una via erit eligenda, sic in priori sequor Baldum comite Negufantio, in posteriori vero Bartolum comite Bachovio, in *Animadvs. ad Treutl. Sol. 2. Disp. 1. th. 2. lit. c. (1) l. 29. ff. d. pign. act. l. 9. in pr. ff. quib. mod. pign. l. 33. §. 2. ff. de usuc. l. 45. ff. d. R. l. (m) l. 5. §. fin. l. 13. ff. quib. mod. pign. Treutl. ad Disp. 1. th. 9. lit. v. VVesemb. in parat. d. r. n. 5.* An hypotheca tacita tollatur per expressam, videatur eleganter Bach. *d. l. 5. c. 11. per tot. (n)* quæ est civilis Oldendorp. *de Act. cl. 3. Act. 12. §. 1. bonæ fidei §. 28. l. de Act.* Et hæc actio non nascitur demum soluto pignore, ut vulgo sentiunt DD. sed eo puncto, quo res pignoris causâ traditur, cum revera mater hujus actionis sit contractus pignoris, & quod dicitur in *l. 9. §. 3. ff. de pign. act. ratione effectus est accipiendum. (o)* competens debitori adversus creditorem, etiam secundum, cui à primo res rursus est oppignoriata, *l. 40. §. 2. ff. de pign. act. c. cum contra 6. extr. de pignor.* (non tertium possessorem; est enim personalis, *l. fin. C. de distr. pign.* quamvis de jure Canon. fieri posse per *d. c. 6. de pign. arbitretur VVesemb. in parat. de pign. act. n. 7. & Neguf. p. 7. m. 2. n. 2.*) ut restituat rem pignoratam *d. l. 40. §. fin.* cum accessionibus *l. 21. §. 2. ff. de P. & H.* & fructibus *l. 22. §. 2. ff. C. l. 1. 2. 3. 11. C. de pign. act. refarciat; damnû datû dolo, culpæve latâ ac levi §. fin. l. quib. mod. re l. 5. §. 1. ff. commod. l. 23. ff. de R. l. l. 25. ff. de pign. act. l. 7. C. eod.* non tamen levissimâ *ad. h. l.* nisi solius creditoris gratiâ contractum sit, *l. 13. in f. ff. d. r. l. 19. ibiq. Goth. C. de P. & H. Cuj. ac. 19. Obs. 24. Diss. Bach. de pign. l. 5. c. 21. num. 4.* vel nominatim convenerit *d. l. 23. de R. l. arg. d. l. 5. §. 6. ff. commod. multo minus casu fortuito, l. 13. in f. ff. de P. & H.* nisi rursus eum in se receperit. *l. 6. C. eod.* vel culpa casum præcesserit. *l. 5. C. eod.* vel rem invito debitore propriâ autoritate occupaverit, *l. 30. ff. de pign. act.* Diversum tamen in pignore prætorio, in quo dolus tantum venit præstandus, *l. 5. §. 5. ff. de reb. aut. jud. poss.* licet dubitari hic possit, an ex hoc actio pignoratitia, quæ ex contractu reali, qui hic non intercedit, oritur, detur? qua in re tamen utilem actionem dari sentio cum Neguf. *p. 3. m. 2. n. 29. & seqq. C. p. 7. m. 3. n. 11. per tex. in l. 5. §. 21. ff. ut in pos. leg.* vendito autem legitime pignore à creditore, debitor quidem non potest agere pro restituendâ re pignoratâ, per ea quæ ad scriptis *supra r. b. 10. lit. m.* si tamen creditor in vendendo pignore non bonâ fide versatus sit, quicquid inde damni sensit debitor, hac actione persequitur. *l. 1. l. 4. C. si vend. pign. ag. l. 7. C. de distr. pign.* deinde ut restituat creditor

E quod

quod ultra debitum apud illum est *l. fin. C. si vend. pign. ag. l. fin. C. de distr. pign. l. 9. §. 1. ff. eod. l. 1. C. de pign. act. & quicquid occasione pignoris aliunde consecutus est l. 12. §. 1. ff. de distr. pign.* Quid autem si nondum solverit emptor, an expectare oportebit debitorem dum solvat, an statim poterit agere contra creditorem? Ita sentio, si quæ culpa creditori imputari possit, cum statim teneri, cæteroque satis esse, si mandet debitori actiones contra emptorem, *l. 24. §. 2. ff. de pign. act. l. 9. ff. de distr. pign.* quas tamen exerceat periculo creditoris. *d. l. 24. Oldend. de Act. d. cl. 3. Act. 12. rubr. quid persequamur. n. 4.* Actio hæc, utpote personalis & civilis perpetua est *l. 10. §. ult. C. de pign. act.* in cuius perpetui temporis locum cum surrogatum sit tempus 30. annorum. *pr. l. de perpet. & temp. act. sic quoq; hodie hoc spatio actio hæc finietur. l. 3. C. de presc. 30. & l. 40. ann.* Famigerata ac in praxi satis frequentata quæstionis intricata hic sese offert disquisitio: An scil. juri offendi ac luendi pignoris tanto tempore, videl. 30. annis, præscribatur? Affirmativam tenet *Gl. ad l. 13. in pr. ff. de usurp. & in l. 7. §. 3. C. de presc. 30. & l. 40. ann.* *Neguf. p. 5. m. 3. num. 52. ibiq; ab eo allegati, ubi eam ex Angelo Aret. & c. communem refert. Bachov. d. l. 5. cap. 20. & c. Negativam tenent Gail. 2. Obs. 18. Myns. 1. Obs. 16. & ab his citati, ubi itidem hanc communem dicunt, Oldendorp. d. Act. 12. n. 6. Wurmsfer. l. 1. t. 28. Obs. 3. Ioan Köpp. Decif. 1. n. 37. & seqq. Treutl. vol. 2. Disp. 1. th. fin. lit. h. & Disp. 22. th. 3. lit. i. ibiq; multi citati DD.* Ego priorem affirmativam de Jure Civili (quod in longissimi temporis præscriptione bonam fidem non requirit *l. 3. l. 8. §. 1. C. de presc. 30. vel 40. ann.*) Posteriorem verò negativam de Jure Canonico (quod in omni etiam longiss. temporis præscriptione bonam fidem exigit *c. fin. extr. de prescript.*) verioram statuo, Et quia in materia, in qua de peccato agitur, ut est præscriptionis, statuitur Juri Canonico, testibus *Gail. d. Obs. 18. Myns. 4. Obs. 6. n. 3.* idq; in his materiis Camera sequatur, meritò etiam hanc posteriorem opinionem (quanvis eam ex fundamentis Juris Civilis, quæ hic Domini Camerales non attendunt, suspectam facere nitatur *Bachov. de pign. l. 5. c. 20.*) decidendo amplexa est, cujus præjudicia aliquot annotavit *Myns. d. l.* omnino igitur hic releganda consuetæ distinctio quorundam inter veritatem practicam & theoreticam distinguendum (p) competens creditori adversus debitorem, ad id consequendum, quod sibi pignoris nomine abest *l. 8. in pr. l. 31. & seq. l. 36. ff. de pign. act.* Veluti si in conventionione deceptus sit, v. g. si debitor rem alienam, alii obligatam, vel morbosam obligaverit *l. 9. in pr. l. 16. §. 1. l. 36. §. 1. ff. eod.* licet debitor solvendo sit *l. 32. eod.* Item si res pro auro dederit *l. 1. §. 2. d. l. 36. §. 1. eod.* Item si creditor fecerit impensas in rem necessarias *l. 7. in fin. l. 8. C. eod.* Vel utiles, dummodo voluntate domini expressâ vel tacitâ fecerit *l. 25. fin. d. 1.* Item si quid damni ex re pignoratâ senserit. *d. l. 31. eod.* si debitor tradendo pignus malitiosè verfaus fuerit. *l. 9. eod.* illud corruperit, & sic, ne sufficeret pro debito, effecerit. *l. 27. ff. de pign. & hyp.* si res ad debitorem sine facto & voluntate creditoris pervenerit *l. 3. ff. de pign. act.* Imo creditor hoc actione exerceri potest, si causâ, ob quam res penes debitorem fuit, sit finita. *l. 22. §. 3. ff. de pign. act.*

FINIS.

COROLLARIA.

Ex Jure Publico.

AN subditus ob religionis Romanae Catholicae, seu Evangelicae Augustanae professionem à magistratu ad emigrationem cogi possit? N.

Si tempore pacificatae religionis non utriusq. (qui casus satis expressè decisis in Constit. relig. S. Nach dem aber in vielen Frey und Reichs Stätten re.) sed unius duntaxat religionis exercitium in aliqua Civitate Imperiali in usu fuerit: Anne senatus in vitiis civibus aliquam mutationem suscipere poterit? D.

Ex Jure Civili privato.

An filius familias de bonis adventitiis, quorum usus fructus patri non acquiritur testari possit? N.

An error calculi etiam post approbatam & conclusam rationem argui possit? A.

Ex Jure Canonico.

An differentia Actionum bonae fidei & stricti Iuris sit I. Canonico sublata? N.

An in contrahendo matrimonio de I. Canon. requiratur parentum consensus? A.

Ex Jure Feudali.

An Pater possit uni filiorum feudum praelegare, vel uni de feudo plus, alteri minus dare? D.

An legitimati per subsequens matrimonium succedant in feudis? N.

Ex Polit.

An magistratus plures religiones in Republica tolerare debeat? D.

An pacificatio Passaviensis sit sublata per Concilium Tridentinum? N.

S S. Trinitati

Deo Patri, Filio & Spiritui S.

Laus honor & gloria in
sempiterna secula.

C O R O L L A R I A

Ex hoc patet quod si in quibuslibet
partibus unius corporis sit
aliquid aliud quod non sit
in aliis partibus eiusdem
corporis, tunc illud aliquid
non est in eis partibus
quibus non est in aliis
partibus eiusdem corporis.

Ex hoc patet quod si in quibuslibet
partibus unius corporis sit
aliquid aliud quod non sit
in aliis partibus eiusdem
corporis, tunc illud aliquid
non est in eis partibus
quibus non est in aliis
partibus eiusdem corporis.

Ex hoc patet quod si in quibuslibet
partibus unius corporis sit
aliquid aliud quod non sit
in aliis partibus eiusdem
corporis, tunc illud aliquid
non est in eis partibus
quibus non est in aliis
partibus eiusdem corporis.

Ex hoc patet quod si in quibuslibet
partibus unius corporis sit
aliquid aliud quod non sit
in aliis partibus eiusdem
corporis, tunc illud aliquid
non est in eis partibus
quibus non est in aliis
partibus eiusdem corporis.

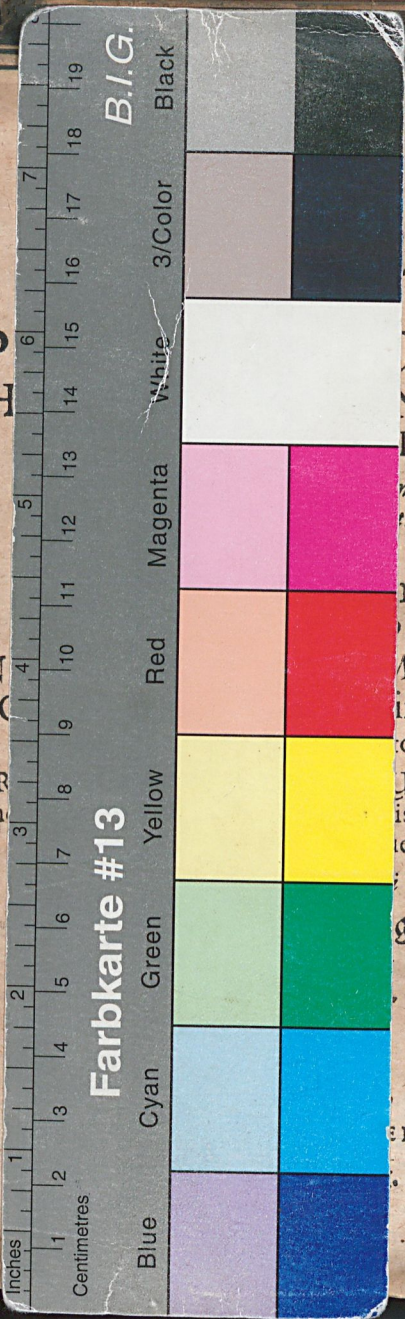
Ex hoc patet quod si in quibuslibet
partibus unius corporis sit
aliquid aliud quod non sit
in aliis partibus eiusdem
corporis, tunc illud aliquid
non est in eis partibus
quibus non est in aliis
partibus eiusdem corporis.

Ex hoc patet quod si in quibuslibet
partibus unius corporis sit
aliquid aliud quod non sit
in aliis partibus eiusdem
corporis, tunc illud aliquid
non est in eis partibus
quibus non est in aliis
partibus eiusdem corporis.

X 2615926

V. 17

rum
, in foro
am

10
1631, 2.

IS ET
NEXO-
TIONIS,
mpendiosè,
ium:

NUNO,
RITATE
MPLISSIMI
imâ ac floren-
toratensi,
LE JURE HO.
isDOCTORALIBUS
endis,
exponit
ginef /

EDERTZ.

11.

5.

